

EDUKACYJNA ANALIZA TRANSAKCYJNA

NR 5

Pismo Zespołu Badawczego Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej
Instytut Pedagogiki
Zakład Pedagogiki Społecznej i Terapii Pedagogicznej
Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie

Lista recenzentów

prof. zw. dr hab. Bolesław NIEMIERKO (Uniwersytet SWPS), prof. dr hab.
T.A. ŁAPATIK (Akademia Kształcenia Ustawicznego w Mińsku, Republika Białorusi),
ks. dr hab. prof. UR Janusz MIĄSO (Uniwersytet Rzeszowski), prof. nadzw. dr hab. Czesław
LEWICKI (Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna w Jarosławiu), prof. zw.
dr hab. Bogusław ŚLIWERSKI (Akademia Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej),
prof. zw. dr hab. Władysław P. ZACZYŃSKI (em. prof. UW)

Redaktor naczelny

dr hab., prof. AJD Jarosław JAGIEŁA

Zastępca redaktora naczelnego

dr Adrianna SARNAT-CIASTKO

Zespół redakcyjny

dr Dorota GĘBUŚ, dr Zbigniew ŁĘSKI, dr Anna PIERZCHAŁA,
dr Edyta WIDAWSKA, dr Zbigniew WIECZOREK

Redaktor statystyczny

dr Jan KOWALIK (Politechnika Częstochowska)

Redaktorzy językowi

dr Krystyna ŁĘSKA-CHABROWSKA (Wyższa Szkoła Lingwistyczna w Częstochowie),
mgr Ewa PALKA (Akademia Ignatianum w Krakowie)

Sekretarz redakcji

dr Anna PIERZCHAŁA

Rada Naukowa

prof. PaedDr. Ján DANEK, CSc. (Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Świętych Cyryla
i Metodego w Trnawie), prof. zw. dr hab. L.D. GŁAZYRINA (Katedra Pedagogiki
Przedszkolnej, Białoruski Państwowy Pedagogiczny Uniwersytet im. Maksyma Tanki),
prof. dr hab. Stanisław GAŁKOWSKI (Akademia Ignatianum w Krakowie), prof. zw. dr
hab. Lidia GRZESIUŁ (Katedra Psychopatologii i Psychoterapii na Wydziale Psycholo-
gii Uniwersytetu Warszawskiego), dr hab. Dorota PANKOWSKA, prof. UMCS, prof. dr
hab. Iurii PELEKH (Rówieński Państwowy Uniwersytet Humanistyczny), Doc. PhDr.
Alena PETROVÁ, Ph.D. (Uniwersytet Palackiego w Ołomuńcu), Doc. PhDr. Irena
PLEVOVÁ, Ph.D. (Uniwersytet Palackiego w Ołomuńcu), prof. zw. dr hab. Krzysztof
RUBACHA (UMK Toruń), prof. dr Zoroslav SPEVÁK (Wydział Filozoficzny Uniwer-
sytetu w Nowym Sadzie), prof. zw. dr hab. Marian ŚNIEŻYŃSKI (Akademia Ignatia-
num w Krakowie), ks. dr Antoni TOMKIEWICZ (KUL w Lublinie), prof. dr Adnan
TUFEKČIĆ (University of Tuzla, Bośnia i Hercegowina), dr hab. prof. UŚ Ewa WY-
SOCKA (Uniwersytet Śląski)

Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie

EDUKACYJNA ANALIZA TRANSAKCYJNA

NR 5

Częstochowa 2016

Redaktor naczelny wydawnictwa
Andrzej MISZCZAK

Korekta
Paulina PIASECKA

Redakcja techniczna
Piotr GOSPODAREK

Projekt graficzny okładki
Adrianna SARNAT-CIASTKO

Artykuły zawarte w czasopiśmie recenzowane są anonimowo

Podstawową wersją periodyku jest publikacja książkowa

Czasopismo w wersji elektronicznej opublikowane jest na stronie: www.eat.ajd.czyst.pl

Czasopismo jest indeksowane w bazach danych Index Copernicus, Bazhum oraz CEEOL

© Copyright by Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie
Częstochowa 2016

ISSN 2299-7466

Adres redakcji: Akademia im. Jana Długosza, Instytut Pedagogiki AJD, ul. Waszyngtona 4/8
42-200 Częstochowa, pok. 433, tel. (34) 378-43-28

Wydawnictwo im. Stanisława Podobińskiego
Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie
42-200 Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8
tel. (34) 378-43-29, faks (34) 378-43-19
www.ajd.czyst.pl
e-mail: wydawnictwo@ajd.czyst.pl
Objętość: 17 ark. wyd.

SPIS TREŚCI

CONTENTS

Od redakcji (Editorial)	9
AT W EDUKACJI (TA IN EDUCATION)	
Zbigniew WIECZOREK	
Zintegrowany model diagnostyczny w analizie transakcyjnej	17
The integrated diagnostic model in the theory of transactional analysis (Summary)	27
Trudi NEWTON	
From transactional analysis in education to educational transactional analysis: a personal encounter	29
Od analizy transakcyjnej w edukacji do edukacyjnej analizy transakcyjnej: osobiste spotkanie (Streszczenie)	37
Sylvia SCHACHNER	
Models of transactional analysis in educational management	39
Wykorzystanie modeli analizy transakcyjnej w zarządzaniu edukacją (Streszczenie)	45
Włodzimierz ŚWIĄTEK	
Rola psychoterapeuty w pracy z ofiarami i sprawcami przemocy szkolnej	47
The role of the psychotherapist in working with victims and perpetrators of school violence	72
Małgorzata BEREŹNICKA	
Użyteczność edukacyjnej analizy transakcyjnej w kształtowaniu kultury pedagogicznej rodziców	73
The usefulness of educational transactional analysis in shaping parents' pedagogical culture (Summary)	92
Edyta WIDAWSKA	
Ku czemu wychowywać ma szkoła? Refleksja w oparciu o model analizy transakcyjnej	93
Toward what the school has to bring up? Reflection based on the model of transactional analysis (Summary)	109
Sławomir KANIA	
Analiza transakcyjna w budowaniu klimatu szkoły – w poszukiwaniu pozytywnej profilaktyki zachowań ryzykownych	111
The role of transactional analysis in creating school climate – in search of positive prevention of risky behaviours (Summary)	121

Dorota GĘBUŚ

Nakazy i zakazy rodzicielskie a kreatywność jednostki. Źródła inhibitorów twórczości w perspektywie analizy transakcyjnej	123
The role of parental do's and don't's in shaping individual's creativity. Sources of creativity inhibitors from the perspective of transactional analysis (Summary)	132

NA POGRANICZU DZIEDZIN (ON THE BORDER)

Michał PŁÓCIENNIK

„Więcej” niż pedagogika... W kierunku konwersyjnego ujaśnienia źródłowego charakteru filozofii wychowania	137
“More” than pedagogy... In the Direction of controversial enlightenment of the source character of the philosophy of upbringing (Summary)	153

Anna ŚNIEGULSKA

Rodzice w przestrzeni życia rodzinnego	155
Parents in the dimension of family life (Summary)	165

Justyna WOŹNIAK

Seksting – niebezpieczna moda na internetowy ekshibicjonizm	167
Sexting – a dangerous business of the internet exhibitionism (Summary)	175

RAPORTY Z BADAŃ (RESEARCH RAPORTS)

Dorota GĘBUŚ, Jarosław JAGIEŁA

Nadanie imienia – początek biografii a skrypt	179
Name giving – the beginning of the biography and the script (Summary)	197

Adrianna SARNAT-CIASTKO

Preferencje podejmowania aktywności z perspektywy stanów Ja. Analiza badań własnych	199
Preferences for certain activities from the perspective of ego states. The analysis of own study (Summary)	211

EDUKACYJNA ANALIZA TRANSAKCYJNA NA TLE INNYCH KIERUNKÓW PSYCHOPEDAGOGICZNYCH (EDUCATIONAL TRANSACTIONAL ANALYSIS IN THE LIGHT OF OTHER PSYCHOPEDAGOGICAL AREAS)

Jarosław JAGIEŁA

Psychopedagogika nieświadomości i wglądu (cz. 1)	215
Psychopedagogy of the unconscious and insight (part 1) (Summary)	242

CZYTAJĄC TAJ (READING TAJ)

Jarosław JAGIEŁA

Emotional literacy	245

SPRAWOZDANIA (REPORTS)

Zbigniew WIECZOREK

Sprawozdanie z XXII Konferencji Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Edukacyjnej	253

Adrianna SARNAT-CIASTKO

Sprawozdanie z I Konferencji Analizy Transakcyjnej	257

RECENZJE (REVIEWS)

Anna PIERZCHAŁA

[rec.] Barrow, G., Newton, T. (red.) (2016). <i>Educational Transactional Analysis. An international guide to theory and practice</i>	263

Jarosław JAGIEŁA

[rec.] Stewart, I., Joines, V. (2016). <i>Analiza transakcyjna dzisiaj</i>	269

Wiga BEDNARKOWA

[rec.] Jagieła, J. (2015). <i>Słownik terminów i pojęć badań jakościowych nad edukacją</i>	275

NOTY BIOGRAFICZNE AUTORÓW (ABOUT THE AUTHORS)	279

CZYTEL尼亚 (READING-ROOM)	285

KRONIKA ZESPOŁU BADAWCZEGO EDUKACYJNEJ ANALIZY TRANSAKCYJNEJ (2010–2016) (THE CHRONICLE OF THE RESEARCH TEAM OF EDUCATIONAL TRANSACTIONAL ANALYSIS, 2010–2016)	I

Od redakcji

Nasi Czytelnicy z całą pewnością zauważą pewną zmianę, jaka nastąpiła wraz z bieżącym numerem „Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej”. Aktualny egzemplarz jest znacznie bardziej obszerny, został wzbogacony o nową tematykę, można też zaobserwować coraz liczniejszą grupę autorów. I nie byłoby w tym niczego nadzwyczajnego, gdyby nie fakt, który nas niezwykle cieszy i napawa dumą, iż na naszych łamach coraz liczniej zaczęli pojawiać się również autorzy wybitni, naukowcy zagraniczni o światowej renomie w zakresie edukacyjnej analizy transakcyjnej. A wszystko to zbiega się z wydaniem piątego numeru tego periodyku. Możemy zatem mówić o swego rodzaju jubileuszu.

Bieżący numer otwiera artykuł Zbigniewa Wieczorka poświęcony walorom diagnostycznym analizy transakcyjnej. Można przypuszczać, że coroczny udział członków Zespołu w konferencjach Polskiego Towarzystwa Diagnozy Edukacyjnej zainspirował autora do podjęcia tego intrygującego tematu. Doktor Zbigniew Wieczorek – z całą pewnością jeden z najbardziej kreatywnych członków Zespołu, który każdego dnia zasypuje nas nowymi pomysłami – w swoim artykule podjął próbę zbudowania wizualnego modelu łączącego analizę struktury osobowości w AT z pozycjami życiowymi i strukturą czasu. Autor ocenia, że wspomniany model może stać się użytecznym narzędziem diagnozy w prowadzonych przez siebie treningach nauczycielskiej asertywności.

Następne artykuły to dla nas prawdziwa sensacja i nobilitacja, otóż dwie najbardziej znane, cenione i rozpoznawalne zagraniczne autorki zajmujące się od lat edukacyjną analizą transakcyjną przesłały nam swoje teksty. Trudi Newton poświęciła artykuł refleksji nad własną drogą poszukiwań edukacyjnych aplikacji AT. Swoją tekst rozpoczyna nieco uwodzieleńskim stwierdzeniem: „Stałam się edukacyjnym analitykiem transakcyjnym prawie przez przypadek”. Pragniemy zapewnić – obecnie już naszą autorkę – że każdy z nas mógłby powiedzieć to samo, a że – jak twierdzą niektórzy – przypadki zdarzają się tylko w gramatyce, to obecnie znajdujemy się wszyscy tu, gdzie jesteśmy. To znaczy w dziedzinie niezwykle ciekawych i inspirujących poszukiwań edukacyjnych. Autorka wskazuje przełomowe publikacje w rozwoju EAT. Można odnieść wrażenie, że stara się nam, stawiającym dopiero pierwsze kroki w tej dziedzinie, pokazać kierunki, jakimi powinniśmy podążać. Kreśląc w zakończeniu perspektywy dalszych badań, wyraża nadzieję, że w przyszłości analiza transakcyjna stanie się istotnym elementem refleksji nad nauczaniem i wychowaniem w stopniu o wiele większym, niż dzieje się to dziś. Dzięki Internetowi nastąpi konsolidacja oraz wymiana doświadczeń między teoretykami i praktykami w różnych krajach, a przedstawiciele tej koncepcji wyjdą niejako z własnych ogródków

oraz częściej i śmielej będą publikować i popularyzować swoje prace w innych czasopismach pedagogicznych. Osoby zainteresowane postacią Trudi Newton warto odesłać do wywiadu, jaki odnaleźć można w Internecie¹. Jeżeli przyjąć, że powstała i istnieje „polska szkoła edukacyjnej analizy transakcyjnej” (niektórzy używają nawet określenia: „częstochowska szkoła analizy transakcyjnej” – taki termin, zapewne nieco na wyrost, można usłyszeć od najbardziej utytułowanych profesorów psychologii i pedagogiki) – to tekst Trudi Newton stanowi dla tego przedsięwzięcia ważne wsparcie i nadaje kierunek kolejnym naszym badaniom.

Drugi z zamieszczonych w języku angielskim tekstów został napisany przez doktor Sylwię Schachner z Wiednia. Swego czasu członkowie Zespołu mieli możliwość uczestnictwa w prowadzonym przez tę autorkę warsztacie, o czym informowaliśmy na naszej stronie internetowej. Artykuł przedstawia całą paletę zagadnień, którymi zajmuje się edukacyjna analiza transakcyjna. Trudno przecenić wartość tego opracowania jako krótkiej, ale wszechstronnej panoramy problemów zarówno podejmowanych przez tę dziedzinę, jak również wartych dalszych poszukiwań badawczych. Na wstępie autorka, jako menedżer edukacji (funkcja u nas praktycznie nieznana, być może odpowiadałaby w jakimś zakresie roli metodyka czy doradcy), pisze o własnym warsztacie pracy w szkołach i trybie wprowadzania reguł AT. W konkluzji tekstu doktor Sylvia Schachner formułuje kilka punktów skierowanych do nauczycieli, po to aby ich praca była bardziej profesjonalna i skuteczna. Stwierdza na koniec, iż każdy z powyższych punktów znajduje swoje odzwierciedlenie w analizie transakcyjnej, jej modelach i założeniach filozoficznych, stwarzając możliwości podejmowania nowych wyzwań i decyzji w edukacji.

Włodzimierz Świątek, nasz kompetentny i nieustrudzony autor, przygotował tym razem tekst zatytułowany *Rola psychoterapeuty w pracy z ofiarami i sprawcami przemocy szkolnej*. Podjęty temat zaowocował właśnie otwarciem przewodu doktorskiego z zakresu edukacyjnej analizy transakcyjnej. Czekamy na rezultaty niemal ukończonych już badań, które obiecujemy opublikować w kolejnych numerach.

Doktor Małgorzata Bereźnicka, nasza sympatyczna stażystka, dostrzegła użyteczność edukacyjnej analizy transakcyjnej w kształtowaniu kultury pedagogicznej rodziców. Myślimy sobie czasem, że być może dobrze spędzony czas w naszym Zespole przyczynił się w jakimś zakresie do powstania tego ciekawego artykułu? Autorce życzymy przy okazji szybkiej finalizacji rozprawy habilitacyjnej.

W kolejnym przeglądowym artykule dr Edyta Widawska przekonuje nas o konieczności budowania procesu wychowania i edukacji młodego pokolenia na takich wartościach, jak: odpowiedzialność, solidarność, demokracja, tolerancja, sprawiedliwość i wolność, co w przyszłości będzie stanowiło podstawę ich dalszych działań jako osób dorosłych. Wartości powyższe – tak twierdzi autorka

¹ *An Interview with Trudy Newton*, www.youtube.com/watch?v=63Y6cxYwHDw [dostęp: 15.10.2016].

– mogą w pełni zostać wprowadzane przez nauczycieli, którzy świadomie wykorzystują pozytywne aspekty transakcyjnych stanów Ja.

Artykuł Sławomira Kani koncentruje się na kształtowaniu – za sprawą analizy transakcyjnej – klimatu szkoły, który przy okazji może dobrze służyć pozytywnej profilaktyce zachowań ryzykownych. Tekst ten wydaje się ważny dla Zespołu EAT, gdyż z jego inspiracji uruchomiony został nowy, praktyczny kierunek studiów licencjackich w Akademii im. J. Długosza w Częstochowie o nazwie *psychoprofilaktyka*.

Kreatywność człowieka jest jedną z najbardziej naturalnych potrzeb człowieka i jego rozwoju. Jednak na przeszkodzie tej żywotnej tendencji pojawiają się różnego rodzaju bariery i trudności. Dr Dorota Gębuś dostrzega je w specyficznych nakazach i zakazach jako barierach w budowaniu konstruktywnego i twórczego skryptu jednostki.

W tym miejscu naszego periodyku pojawia się kolumna tekstów, które określiliśmy wspólnym mianem *Na pograniczu dziedzin*. Nie chcemy ograniczać się wyłącznie do tematyki wiążącej się z analizą transakcyjną, mamy zamiar otworzyć się również na szerszą problematykę, choć jednocześnie niezbyt odległą od naszych zainteresowań. Być może zamiar ten przyniesie efekt synergii w obszarze wspólnych poszukiwań. Odnajdujemy tu zatem ciekawy artykuł Michała Płóciennika dotyczący pewnych aspektów filozofii wychowania, Anna Śniegulska pisze natomiast na temat roli rodziców w przestrzeni życia rodzinnego, z kolei Justyna Woźniak skupia się na nowym, ale jakże niepokojącym zjawisku sekstingu, będącym przejawem internetowego ekshibicjonizmu. Podobne osobliwości nie powinny umykać uwadze współczesnych pedagogów, w tym również zainteresowanych edukacyjną analizą transakcyjną.

Raporty z badań otwiera tekst Doroty Gębuś i Jarosława Jagieły pod tytułem *Nadanie imienia – początek biografii a skrypt (What's In a Name? Name Giving, Identity, and Script Formation)*, który ukazał się pierwotnie w nieco innej formie w prestiżowym i założonym przez samego Erica Berne'a czasopiśmie Międzynarodowego Towarzystwa Analizy Transakcyjnej (ITAA) – „Transactional Analysis Journal”. Zdecydowaliśmy się za zgodą redakcji udostępnić go polskim czytelnikom. Z oryginalnym artykułem można zapoznać się na stronie internetowej². Opublikowanie tego tekstu jest faktem znaczącym, choćby tylko z tego powodu, iż jest to – od półwiecza istnienia tego pisma! – zaledwie druga publikacja polskich autorów w tym renomowanym periodyku.

W części badawczej odnajdujemy też ważną publikację dr Adrianny Sarnat-Ciastko, dotyczącą preferencji podejmowania aktywności z perspektywy ujawniających się strukturalnych stanów Ja. Autorka starała się, zgodnie z opracowa-

² Gębuś, D., Jagieła J. (2015). What's In a Name? Name Giving, Identity, and Script Formation. *Transactional Analysis Journal*, 45, 3, s. 217–227; <http://dxdoi.org/10.1177/0362153715597721>.

ną procedurą, odpowiedzieć sobie na dwa zasadnicze pytania badawcze. Pierwsze z nich – jakie są preferencje badanych do realizowania aktywności (pracy) z innymi osobami bądź grupami? – zostało uzupełnione przez kolejne: czy i w jakim stopniu przyjmowane stany Ja różnicują badanych w realizowaniu przez nich preferowanych aktywności (pracy) w relacji do innych osób bądź grup? Wnikliwa analiza statystyczna zgromadzonego materiału pozwoliła zauważyć tendencje pojawiające się w podejmowanej aktywności i w motywacji wyboru współpracowników. Drugi z problemów badawczych dał możliwość dostrzeżenia, iż stany Ja nie mają rozstrzygającego znaczenia dla podejmowanej przez badanych aktywności. Biorąc pod uwagę fakt, że prezentowane wyniki są częścią większego projektu badawczego, należy założyć dalsze poszukiwania w obszarze podjętej problematyki.

Co jeszcze można przeczytać w tym numerze EAT?

Artykuł *Psychopedagogika nieświadomości i wglądu* zapoczątkowuje serię publikacji pod wspólnym hasłem: *Edukacyjna Analiza Transakcyjna na tle innych kierunków psychopedagogicznych*. Zamiarem autora jest ukazanie związków, jakie dostrzec można między interesującą nas dziedziną a innymi kierunkami, nurtami i szkołami psychologii oraz psychoterapii. Warto zaznaczyć, że wspomniane zagadnienie było już podejmowane w pierwszym numerze naszego periodyku przez Annę Pierzchałę³. Tym razem potraktowano temat w nieco zmienionej i rozszerzonej formule, uznając, że wart jest on kontynuacji, a w kolejnych częściach tej serii więcej uwagi poświęcimy też behawioryzmowi, koncepcjom poznawczym, humanistycznym, w tym terapii Gestalt czy kierunkom komunikacyjnym.

Podobną serię artykułów zapoczątkowuje rubryka *Czytając TAJ*, której kontynuację przewidujemy w następnych numerach. W zamierzeniu redakcji będzie ona dotyczyła przeglądu ważniejszych artykułów, które były publikowane lub obecnie ukazują się na łamach wspomnianego już „Transactional Analysis Journal” (TAJ). W tym wypadku odnosimy się do prac poświęconych pojęciu *emotional literacy*. Termin ten, który wprowadzić nie znalazł jak dotąd polskiej transkrypcji, wydaje się ważny w kontekście problematyki edukacyjnej.

Jak zawsze publikujemy sprawozdania i recenzje. Wśród nich omówiono ważną dla edukacyjnej analizy transakcyjnej pozycję zagraniczną oraz napisaną przez I. Stewarda i V. Joinesa książkę, która pod wieloma względami ma charakter przełomowy na naszym rynku wydawniczym, gdyż porządkuje niemal cały dotychczasowy dorobek AT oraz ujednolica stosowaną w tej dziedzinie terminologię⁴.

Kończąc ten nazbyt długi wstęp, powiedzmy jeszcze, że w ubiegłym roku dotarła do nas informacja o otrzymaniu 6 punktów w wykazie czasopism na-

³ Pierzchała, A. (2012). Edukacyjna analiza transakcyjna a inne nurty pedagogiczne wyrosłe na gruncie koncepcji psychoterapeutycznych. *Edukacyjna Analiza Transakcyjna*, 1, s. 31–47.

⁴ Stewart, I., Joines, V. (2016). *Analiza transakcyjna dzisiaj*. Poznań: Dom Wydawniczy REBIS.

ukowych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Cieszy nas to bardzo, a jednocześnie mobilizuje do dalszych wysiłków, aby tę punktację jeszcze zwiększyć. Wciąż jesteśmy jedynym czasopismem naukowym w Polsce poświęconym analizie transakcyjnej, a także (z dużym prawdopodobieństwem) jedynym takim periodykiem na świecie, który zajmuje się jedynie edukacyjną analizą transakcyjną. Mamy nadzieję, że ten fakt zostanie dostrzeżony i doceniony przez naszych przyszłych recenzentów.

Pięciolecie pisma oraz sześćciolecie istnienia Zespołu Badawczego Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej nie skłania być może do nazbyt uroczystych jubileuszy, niemniej jednak raduje nas zgromadzony dorobek. Daliśmy temu wyraz, publikując na końcu tego numeru kronikę, która miesiąc po miesiącu zestawia najważniejsze wydarzenia z tego okresu. Wydaje nam się, że te dokonania te zasługują na uwagę. Dedykujemy je wszystkim tym, którzy naszą obecność przyjmują z życzliwością.

Jarosław Jagieła
Redaktor Naczelny

NOTY BIOGRAFICZNE AUTORÓW

Dr Małgorzata Bereźnicka, pedagog, adiunkt w Instytucie Bezpieczeństwa i Edukacji Obywatelskiej na Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie. Stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki uzyskała w 2007 r. na Uniwersytecie Jagiellońskim pod kierunkiem prof. zw. dr. hab. Stanisława Palki. Autorka kilkunastu publikacji naukowych i współautorka podręczników szkolnych. Jej zainteresowania naukowe skupiają się głównie wokół zagadnień z pedagogiki społecznej, zwłaszcza w sferze wartości, wychowania, rodziny oraz bezpieczeństwa.

Dr hab. Wiga Bednarkowa, prof. AJD, pedagożka i językoznawczyni (polonistka), czerpiąc inspiracje z *cognitive science*, proponuje mariaż językoznawstwa kognitywnego z dydaktyką, co sprzyja podnoszeniu jakości i zwiększaniu efektywności uczenia się, a za tym idzie upodmiotowieniu uczennicy/ucznia i przyczynia się nie tylko do językowego rozwoju człowieka. Autorka wielu artykułów i książek, m.in. *O talentach w szkole, czyli 7 Wspaniałych* (2010); *O!Słoń przed stopniami. Osłoń przed stopniami! O szkolnym ocenianiu* (2000; 2005) oraz tłumaczka książek znanego kanadyjskiego psychoedukatora profesora Égide'a Royera (*Jak kameleon na szkockiej spódniczce, czyli jak uczyć „trudnych” młodych, nie wykańczając siebie*, 2009; *Jak być dobrym rodzicem*, 2009).

Dr Dorota Gębuś, pedagog społeczny i socjolog, doktor nauk humanistycznych, adiunkt w Zakładzie Pedagogiki Społecznej i Terapii Pedagogicznej Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Absolwentka Studiów Podyplomowych w zakresie Terapii Patologii Zachowań. Praktyk Neurolingwistycznego Programowania. Zainteresowania naukowe: pedagogika twórczości (rozwijanie zdolności i umiejętności twórczych oraz ich wykorzystanie w pracy pedagogicznej), techniki pracy umysłowej, problematyka współczesnej rodziny, komunikacja interpersonalna, edukacyjna analiza transakcyjna.

Dr hab. Jarosław Jagieła, prof. AJD, pedagog społeczny i psychoterapeuta. Kierownik Zespołu Badawczego Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Wykładowca w Katedrze Psychopedagogiki Akademii Ignatianum w Krakowie. Redaktor naczelny rocznika „Edukacyjna Analiza Transakcyjna” i „Biblioteki Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej”. Autor 20 książek i ponad 300 artykułów naukowych i popularnonaukowych.

Mgr Sławomir Kania, absolwent pedagogiki Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu, obecnie Asystent Naukowy WSZiA w Opolu, Doktorant Uniwersytetu Opolskiego. Swoje zainteresowania badawcze koncentruje wokół zachowań ryzykownych i prospołecznych dzieci i młodzieży, alternatywnych metod resocjalizacji oraz patologii społecznych. Autor ponad 40 artykułów naukowych. Zwolennik profilaktyki pozytywnej i profilaktyki zorientowanej na wartościach.

Trudi Newton, ekspert w dziedzinie edukacyjnej analizy transakcyjnej, pracuje na całym świecie nad wprowadzeniem radykalnych podejść do uczenia się i rozwoju społeczności. Jest współautorką kilku książek dla nauczycieli, m.in. *TACTICS*, która w szczegółowy sposób analizuje proces uczenia się i nauczania oraz, niedawno wydanej, *Educational Transactional Analysis: an international guide to theory and practice* [Edukacyjna analiza transakcyjna: międzynarodowy przewodnik po teorii i praktyce]. Regularnie pisuje do „Transactional Analysis Journal”, a ponadto była redaktorem dwóch numerów dotyczących edukacji i szkoleń z analizy transakcyjnej. Prowadziła szkolenia z edukacyjnej analizy transakcyjnej w Wielkiej Brytanii i Rosji oraz nadzoruje programy szkoleniowe w kilku innych krajach, między innymi w Południowej Afryce. W 2001 otrzymała od ITAA (Międzynarodowe Stowarzyszenie Analizy Transakcyjnej) nagrodę Muriel James Living Principles Award.

Dr Anna Pierzchała, doktor nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki, pracownik Instytutu Pedagogiki Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, członek działającego na Wydziale Pedagogicznym AJD Zespołu Badawczego Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej, certyfikowany terapeuta pedagogiczny. Jej zainteresowania naukowe oscylują wokół możliwości wykorzystywania założeń koncepcji analizy transakcyjnej na gruncie działalności edukacyjnej oraz terapii pedagogicznej uczniów z dysleksją, ADHD oraz zaburzeniami zachowania.

Mgr Michał Plóciennik, absolwent filozofii i teologii, asystent w Instytucie Filozofii Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, członek Polskiego Towarzystwa Filozoficznego, Oddział w Częstochowie; wicedyrektor Centrum Dialogu Międzykulturowego w Częstochowie. Zainteresowania badawcze: filozofia religii, filozofia interkulturowa, dialog międzyreligijny i międzykulturowy, interdyscyplinarny charakter antropologii, edukacja filozoficzna, filozofia pedagogiki.

Dr Adrianna Sarnat-Ciastko, pedagog społeczny i politolog. Adiunkt w Zakładzie Pedagogiki Społecznej i Terapii Pedagogicznej Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Członek Zespołu Badawczego Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej. Tutor. Autorka wielu artykułów naukowych, szczególnie z zakresu relacji nauczyciela i ucznia oraz szkół autorskich. Badacz zjawiska efektywności tutoringu szkolnego w polskim systemie oświaty.

Dr Sylvia Schachner, mieszka i pracuje w Wiedniu jako manager edukacji w szkołach prywatnych, jako doradca szkolny w obszarze rozwoju szkoły oraz osoba nadzorująca pracę jednostek i grup w sektorze prywatnym. Ukończyła psychologię na Uniwersytecie Wiedeńskim, uprawnienia do nauczania zdobyła na Uniwersytecie Pedagogicznym w Wiedniu, a szkolenia

w obszarze analizy transakcyjnej odbyła w Niemczech, Szwajcarii i Wielkiej Brytanii. Jest specjalistą w zakresie edukacyjnej analizy transakcyjnej i prowadzi szkolenia z tego zakresu w wielu krajach europejskich. Jej zainteresowania naukowe obejmują międzykulturowe uczenie się i konstruktywne radzenie sobie z problemami. W zeszłym roku opublikowała kilka artykułów dotyczących międzykulturowego uczenia się i nauczania w środowiskach wielokulturowych, m.in. w czasopiśmie „Transactional Analysis Journal” oraz w monografii *Educational Transactional* pod redakcją Trudy Newton i Giles’a Barrowa. Obecnie jest austriackim delegatem EATA oraz wiceprzewodniczącą ÖGTA, austriackiego stowarzyszenia analizy transakcyjnej.

Dr Anna Śniegulska, doktor nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki, logopeda; pracownik Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Rzeszowskiego. Swoje zainteresowania naukowe koncentruje wokół problematyki rodziny, przede wszystkim ról rodzicielskich w kontekście zachodzących przemian społeczno-kulturowych.

Mgr Włodzimierz Świątek, psycholog, psychoterapeuta, trener, coach i facylitator. Prowadzi szkolenia i warsztaty rozwojowe z zakresu rozwijania umiejętności przywódczych (dla liderów różnych szczebli), rozwijania kreatywności i innowacyjności, budowania i rozwoju zespołów, efektywnej komunikacji i rozwiązywania konfliktów, facylitacji procesów grupowych dla zespołów. Wspiera także rozwój menedżerów i liderów oraz ich zespołów poprzez sesje coachingowe (*executive coaching*, *team coaching*). Prowadzi „miękki” mentoring dla początkujących przedsiębiorców (tzw. *Startup mentoring*). Uczestniczył w międzynarodowym szkoleniu trenerów „The Role of the Facilitator” prowadzonym pod patronatem Impact International oraz Lancaster University (Anglia, 2005). Przez 12 lat był wykładowcą w trzech uczelniach: Szkole Wyższej Psychologii Społecznej Warszawie (obecnie Uniwersytet SWPS), Uniwersytecie Warszawskim (Wydział Zarządzania), Warsaw Executive Master of Business Administration (WEMBA) w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie we współpracy z Carlson School of Management University of Minnesota, USA. Obecnie jest wykładowcą w szkole Biznesu Politechniki Warszawskiej, gdzie prowadzi zajęcia w ramach modułu „Personel Development Programme”. Uzyskał tytuł Practitioner Coach Diploma w Noble Manhattan Coaching (Oxford, Anglia) i posiada akredytację International Institute of Coaching & Mentoring oraz status superwizora i mentor coacha NMC w skali międzynarodowej.

Dr Edyta Widawska, adiunkt w Instytucie Pedagogiki Uniwersytetu Śląskiego, doktor nauk humanistycznych w zakresie socjologii, pedagog społeczny, absolwentka Szkoły Praw Człowieka Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, specjalistka ds. monitoringu i praw człowieka, wieloletnia trenerka i eduka-

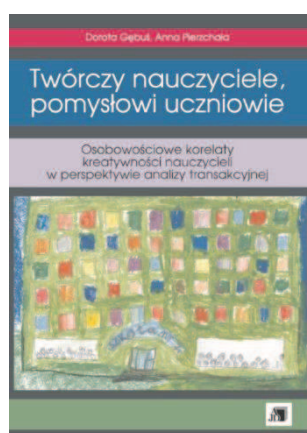
torka działań równościowych i strażniczych w kraju i za granicą, współpracująca z wieloma organizacjami trzeciego sektora. Autorka i współautorka licznych publikacji naukowych, dydaktycznych i popularnonaukowych. Pracę w obszarze badań naukowych łączy skutecznie z praktyką, realizując projekty we współpracy z instytucjami zaangażowanymi we wprowadzanie polityk równościowych na poziomie krajowym i międzynarodowym (m.in. RPO, MAiC, OBWE, ONZ, RE, UE, UNHCR).

Dr Zbigniew Wieczorek, pedagog społeczny i socjolog, doktor nauk humanistycznych, adiunkt w Zakładzie Pedagogiki Społecznej i Terapii Pedagogicznej Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Posiada piętnastoletnie doświadczenie w prowadzeniu treningów asertywności oraz treningów umiejętności społecznych. Zainteresowania zawodowe koncentrują się wokół szeroko rozumianej komunikacji społecznej oraz wykorzystania technik różnych szkół terapeutycznych w procesach samorozwoju i uczenia się nowych zachowań. Zainteresowania prywatne to jazda na rowerze, wspinaczka skałkowa i turystyka górską.

Mgr Justyna Woźniak, nauczyciel i terapeuta pedagogiczny. Absolwentka Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide de Gasperi w Józefowie. Doktorantka Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie. Zainteresowania naukowe dotyczą profilaktyki zagrożeń cyberprzestrzeni i niewłaściwego wykorzystania mediów przez dzieci oraz młodzież.

CZYTELNIA

Nowości wydawnicze

Dorota Gębuś, Anna Pierzchała,
Twórczy nauczyciele, pomysłowi uczniowie. Osobowościowe
korelaty kreatywności nauczycieli z perspektywy analizy
***transakcyjnej*, Wydawnictwo Akademii im. Jana Długosza**
w Częstochowie, Częstochowa 2016

Pod koniec bieżącego roku w „Bibliotece Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej” pojawiła się nowa pozycja monograficzna. Autorkami książki są członkinie Zespołu Badawczego Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej – dr Dorota Gębuś i dr Anna Pierzchała, które podjęły się próby interdyscyplinarnej charakterystyki relacji uczeń–nauczyciel i czynników ją determinujących, odnosząc się jednocześnie do pedagogiki twórczości i analizy transakcyjnej. W oparciu o badania własne prezentują one zależność pomiędzy strukturą Ja drugiego stopnia w analizie transakcyjnej, cechami osobowości twórczej a podejściem do rozwiązywania problemów, przenosząc swoje rozważania na obszar edukacyjny. Wskazują jednocześnie na możliwości analizy transakcyjnej w rozwijaniu kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie kształtowania tzw. umiejętności miękkich, będących podstawą pozytywnych relacji.

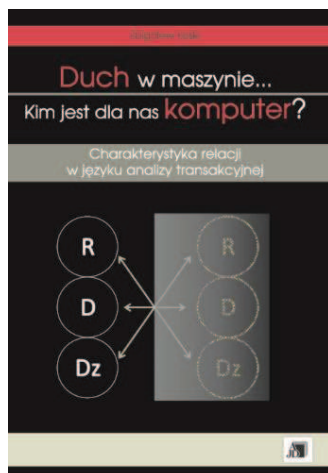
Wartość prezentowanej publikacji podkreśla jej recenzentka naukowa dr hab. prof. UMCS Dorota Pankowska, pisząc:

„Niniejsza praca jest pozycją interesującą i ważną z kilku powodów.

Po pierwsze, odnosi się do dwóch obszarów problemowych istotnych dla współczesnej edukacji: pedagogiki twórczości oraz analizy transakcyjnej. Wydaje się, co również podkreślają Autorki, że we współczesnych czasach postawa twórcza jest nieodzowną kompetencją do optymalnego funkcjonowania w skomplikowanej i zmiennej rzeczywistości, a jej kształtowanie u uczniów i nauczycieli staje się ważnym celem w systemie kształcenia na wszystkich poziomach (od przedszkola po uniwersytet). Edukacyjna analiza transakcyjna natomiast jest koncepcją o niezwykle dużym potencjale dla rozwoju osobowości, a jej stosowanie w szeroko rozumianej działalności pedagogicznej (przede wszystkim w szkole) daje szansę na poprawę jakości oddziaływań edukacyjnych.

Po drugie, publikacja jest pracą teoretyczno-empiryczną, w której Autorki prezentują wyniki badań własnych na temat wzajemnych powiązań struktury osobowości z różnymi aspektami postawy twórczej u przyszłych nauczycieli, a więc u osób, które niedługo wejdą do zawodu i przez lata będą kształtować wiele pokoleń uczniów.

Po trzecie, jest to kolejna praca badawcza z zakresu analizy transakcyjnej w kontekście pedagogicznym, co z jednej strony potwierdza użyteczność tej teorii do analizy różnych aspektów i osobowości, i rzeczywistości edukacyjnej, a z drugiej – przyczynia się do popularyzacji tej koncepcji. Jest to o tyle istotne, że edukacyjna analiza transakcyjna jest wciąż zbyt mało znana w Polsce, a jej upowszechnienie wśród osób zajmujących się kształceniem i wychowaniem przyczyniłoby się do zwiększenia ich samoświadomości i refleksyjności oraz dostarczyło impulsu do doskonalenia praktyki pedagogicznej”.

Zbigniew Łęski,
Duch w maszynie... Kim jest dla nas komputer? Charakterystyka
***relacji w języku analizy transakcyjnej*, Wydawnictwo Akademii**
im. Jana Długosza w Częstochowie, Częstochowa 2016

Kolejną nowością wydawniczą „Biblioteki Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej” jest książka autorstwa dr. Zbigniewa Łęskiego o intrygującym tytule – *Duch w maszynie... Kim jest dla nas komputer? Charakterystyka relacji w języku analizy transakcyjnej*. Autor podjął się analizy relacyjnego charakteru kontaktu człowiek–komputer. O tym, że „uczłowieczamy” nowe media, wiadomo już od dawna. Udowodnili to między innymi B. Reeves i C. Nass, a wyniki swoich eksperymentów opisali w książce *Media i ludzie* (Warszawa 2000). Do tej pory nie było jednak prób zbadania i opisanie charakteru i specyfiki tej relacji. Autor, wykorzystując koncepcję analizy transakcyjnej, pokazuje, że człowiek w kontakcie z komputerem przypisuje mu określoną strukturę osobowości – w znacznej mierze zależną od tej, jaką sam posiada.

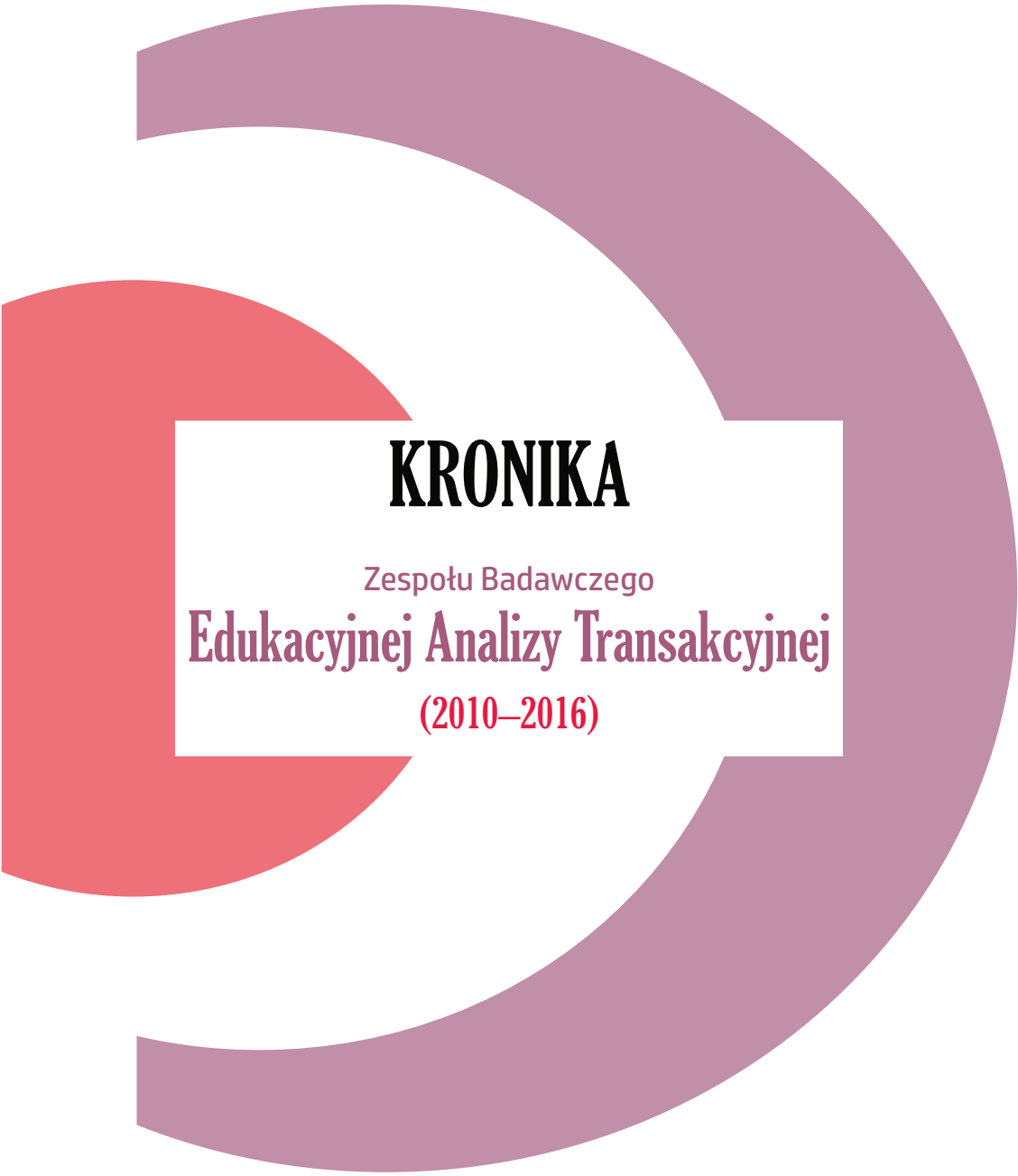
Jak możemy przeczytać w recenzji naukowej prezentowanej publikacji, której autorem jest dr hab. prof. APS Maciej Tanaś:

„Oryginalne spojrzenie Zbigniewa Łęskiego na komputer wydaje się warte pochwały i... zastanowienia. Powszechne niemal przypisywanie komputerom cech ludzkich, owo przedziwne zjawisko personifikacji cyfrowego medium, nie doczekało się przecież jak do tej pory poważnych badań empirycznych, ani też pogłębionej refleksji teoretycznej. Zbigniew Łęski zjawisko uosobienia, ucieleśnienia komputera traktuje nie tylko jako prowokację w sposobie sformułowania przezeń tytułu książki, ale też przedstawia kilka interesujących poznawczo odau-

torskich tez dotyczących tego zjawiska. Nie tylko zatem odkrywa nieznany, wart eksploracji teren, ale wskazuje też możliwe sposoby jego poznania.

[...] Dwa pierwsze rozdziały pozwalają zrozumieć problem globalizacji procesu komputeryzacji i powstanie nowego typu przestrzeni społecznej, zwanej cyberprzestrzenią. Autor traktuje ją jako równoprawne środowisko wychowawcze, stawiające przed naukami pedagogicznymi nowe wyzwania. [...] Intelktualna wspinaczka, jaką uprawia Zbigniew Łęski, po pokonaniu stromych ścian prowadzi go do pytania o terminologię i narzędzia pozwalające spojrzeć na problem relacji człowiek–komputer świadomie z perspektywy analizy transakcyjnej. Autor [...] zakłada przelotowe punkty asekuracyjne, zabezpiecza czytelnika przed odpadnięciem, łączy słowem tak sprawnie jak wytrawny taternik czy alpinista liną, taśmą czy łańcuchem stanowiskowym, wbija haki, spity i ringi.

[...] Warte podkreślenia jest dojrzałe podejście Autora, przejawiające się oryginalną próbą osadzenia badań w kontekście teoretycznym analizy transakcyjnej. Jest to niewątpliwie pomysł nowatorski i to w sensie nie tylko nowości czy nowinki, ale innowacji umożliwiającej głębsze rozumienie wybranego wy-cinka rzeczywistości pedagogicznej”.

KRONIKA

Zespołu Badawczego
Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej
(2010–2016)

maj 2010 – z inicjatywy dr. hab. prof. AJD Jarosława Jagieły Senat Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie podjął decyzję o powołaniu Zespołu Badawczego Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej, który ma powstać przy Zakładzie Pedagogiki Społecznej i Terapii Pedagogicznej Wydziału Pedagogicznego AJD. Na funkcję kierownika powołano dr. hab. prof. AJD Jarosława Jagiełę. W skład Zespołu weszli: dr Dorota Gębuś, dr Sylwia Kita, dr Zbigniew Łęski, mgr Adrianna Sarnat-Ciastko, mgr Anna Pierzchała, dr Zbigniew Wieczorek oraz dr Edyta Widawska.

czerwiec 2010 – 18–19 czerwca 2010 r. odbyło się szkolenie prowadzone przez Claude’a Steinera, ucznia Erica Berne’a oraz jednego z najbardziej znanych przedstawicieli analizy transakcyjnej na świecie. Organizatorem szkolenia „Dwa dni z Claude’em Steinerem” było Polskie Towarzystwo Organizacyjnej Analizy Transakcyjnej. Uczestnikiem zajęć warsztatowych był dr hab. prof. AJD Jarosław Jagieła.

lipiec 2010 – ukazał się pokonferencyjny artykuł Jarosława Jagieły *Виды соглашений учителя с учащимися* – VI международно научно-практическая конференция „Учитель. Преподаватель. Тренер.” Учереждение Российской академии образования „Психологический институт”, Лаборатория психологии профессионального развития личности. Департамент образования города Москвы. Московский городской психолого-педагогический университет. 8–9 июля 2010 года. Москва.

sierpień 2010 – ukazał się artykuł mgr Anny Pierzchały *Pasywność jako psychologiczne źródło trudności w pracy z osobami chronicznie bezrobotnymi*, [w:] D. Kukla i Ł. Bednarczyk (red.), *Poradnictwo zawodowe dla osób z grupy szczególnego ryzyka. Wybrane aspekty*, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2010.

wrzesień 2010 – ukazał się artykuł Jarosława Jagieły *Psycho-terapia lęku w koncepcji analizy transakcyjnej*, „Horyzonty Wychowania” 2011, nr 10, s. 95–109.

wrzesień 2010 – w „Horyzontach Wychowania” zapoczątkowano wydawanie *Słownika edukacyjnej analizy transakcyjnej. Dictionary of Educational Transactional Analysis – ABC edukacyjnej analizy transakcyjnej*, opracowanego przez prof. Jarosława Jagiełę. Słownik ukazywał się regularnie do grudnia 2015 roku.

listopad 2010 – *Nauczanie-uczenie się w perspektywie transakcyjnej* – to tytuł wystąpienia prof. Jarosława Jagieły na IV Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Podstawy Edu-

kacji. Konteksty Dydaktyczne”, Akademia im. J. Długosza w Częstochowie, 15–16 listopada 2010 r. Podczas tej samej konferencji mgr Anna Pierzchała wygłosiła referat na temat: *Pasywność według teorii Analizy Transakcyjnej jako efekt negowania podmiotowości w relacji nauczyciel–uczeń*.

listopad 2010 – ukazał się artykuł badawczy mgr Anny Pierzchały *Rodzie, Dorosły, Dziecko – jak można opisać komunikację na forach internetowych z punktu widzenia Analizy Transakcyjnej*, [w:] M. Sokołowski (red.), *Oblicza Internetu. (Re)definiowanie sieci*, Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu, Elbląg 2010.

luty 2011 – kolejne szkolenie z zakresu AT, „Twój skrypt życiowy – diagnoza cech osobowości i skryptu życiowego”, zostało zorganizowane w dniach 14–19 lutego 2011 r. przez Grupę Doradczą-Szkoleniową „Transmisja” i Polskie Towarzystwo Organizacyjnej Analizy Transakcyjnej w Krakowie. Zajęcia były prowadzone przez psychoterapeutki z Kijowa: Katerynę Bułgakovą, Zarinę Sevalnevę oraz Natalię Isaiewę. W szkoleniu brali udział mgr Anna Pierzchała, mgr Adrianna Sarnat-Ciastko i prof. Jarosław Jagieła.

wrzesień 2011 – 23–25 września 2011 r. odbyło się wyjazdowe seminarium naukowe Zespołu Badawczego Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej w Bobolicach k. Częstochowy. Obrady poświęcono głównie projektom dalszych badań naukowych. Skupiono się również na propozycji wydawania stałego periodyku poświęconego analizie transakcyjnej – „Edukacyjna Analiza Transakcyjna” oraz na szeroko rozumianym wychowaniu i edukacji.

Seminarium w Bobolicach, fot.: arch. ZBEAT

październik 2011 – mgr Anna Pierzchała i mgr Adrianna Sarnat-Ciastko, członkinie Zespołu Badawczego Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej, otworzyły swoje przewody doktorskie na Wydziale Pedagogiki Akademii Ignatianum w Krakowie. Otwarcie przewodu było związane z prezentacją swojej koncepcji przed całą Radą Wydziału.

listopad 2011 – 4 listopada członkowie Zespołu Badawczego Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej uczestniczyli w szkoleniu EATA OUTREACH PROGRAM. Szkolenie to zostało zorganizowane przy współudziale Europejskiego Stowarzyszenia Analizy Transakcyjnej (EATA) przez Polskie

Stowarzyszenie Organizacyjnej Analizy Transakcyjnej. Jego celem, prócz nawiązania bez wątpienia cennych kontaktów z analitykami transakcyjnymi działającymi tak w Polsce, jak i poza jej granicami, było zapoznanie się z działalnością EATA. Prezentacji owej organizacji dokonały przedstawicielki zarządu tegoż stowarzyszenia: Sabine Klingenberg (przewodnicząca EATA), Jenny Bridge oraz Pascal Theobald. Szkolenie podzielone było na dwie sekcje: organizacyjną i psychoterapeutyczną, w ramach których poruszone zostały m.in. kwestie stylów przywództwa oraz gier transakcyjnych.

listopad 2011 – *Metody oceny kompetencji interpersonalnych nauczyciela. Model Okno Johari i diagram dyskontowania transakcyjnego, jako postulowane narzędzia badań pedeutologicznych* to temat wystąpienia prof. Jarosława Jagieły w dniu 14 listopada 2011 r. na V Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Podstawy Edukacji. Propozycje metodologiczne”, Akademia im. J. Długosza w Częstochowie.

listopad 2011 – ukazała się pierwsza zbiorowa publikacja Zespołu Badawczego Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej pod red. J. Jagieły, nosząca tytuł *Analiza transakcyjna w edukacji*. Monografia zapoczątkowała serię wydawniczą „Biblioteka Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej”. Publikacje wchodzące w jej skład można znaleźć na stronach Biblioteki Cyfrowej AJD (<http://dlibra.bg.ajd.czyst.pl/>), w tym: J. Jagieła, *Transakcyjny model w procesie wielostronnego nauczania-uczenia się*; J. Jagieła, *Czas i przestrzeń transakcji szkolnych*; A. Pierzchała *Źródła, rodzaje i konsekwencje dyskontowania w obliczu sytuacji problemowej w szkolnym funkcjonowaniu uczniów*; A. Sarnat-Ciastko, *Tutoring w perspektywie analizy transakcyjnej*; D. Gębuś, *Szkolna aktywność twórcza w perspektywie analizy transakcyjnej*; Z. Łęski, *Zarys problematyki komputeryzacji i kształcenia w perspektywie analizy transakcyjnej*; E. Widawska, *Aktywny uczeń – dorosły obywatel. Animacja społeczna w świetle analizy transakcyjnej*; Z. Wieczorek, *Pomidor... zabawa czy zasada? Jak wykorzystać analizę transakcyjną w uczeniu się asertywności?*; S. Kita, *Istota i znaczenie skryptu (life script) nieletnich przestępców dla podejmowania przez nich decyzji życiowych*; J. Górnik, *Nauczyciel widziany oczami gimnazjalisty. Wybrane aspekty funkcjonowania nauczycieli gimnazjum w świetle badań własnych*.

grudzień 2011 – w sieci internetowej powstał portal ZBEAT – <http://www.eat.ajd.czyst.pl/>.

marzec 2012 – 20 marca w auli AJD z zainteresowaniem wysłuchano wystąpienia Magdaleny Sękowskiej, pełniącej funkcję Vice-president European Association for Transactional Analysis oraz Prezesa Polskiego Towarzystwa Organizacyjnej Analizy Transakcyjnej. Wykład poświęcony był zastosowaniu AT we wspomaganiu rozwoju człowieka

Wykład M. Sękowskiej, fot.: arch. ZBEAT

w różnych aspektach jego życia. Podczas wystąpienia Magdalena Sękowska podzieliła się ze słuchaczami swoją wiedzą dotyczącą koncepcji analizy transakcyjnej oraz jej praktycznego zastosowania w obszarze tak psychoterapeutycznym czy organizacyjnym, jak i – nade wszystko – związanym z osobistym rozwojem każdego człowieka. Prezentowane treści niewątpliwie zrobiły duże wrażenie na ponad setce zgromadzonych osób, gdyż spotkanie zakończyło się interesującą dyskusją.

marzec 2012 – w marcowym numerze miesięcznika „Nowa Szkoła” prof. Bolesław Niemierko w swoim stałym felietonie pisze m.in. o ZBEAT tak: „Przejdźmy teraz do klasy szkolnej, w której młodzież zdobywa ostrogi początkujących dorosłych. Profesor Jarosław Jagiela, kierujący prężnym zespołem badawczym AT w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie (*Analiza transakcyjna w edukacji*, 2011), zastosował tę analizę do popularnej w Polsce teorii kształcenia wielostronnego Wincentego Okonia”.

kwiecień 2012 – otrzymaliśmy dwa ważne listy od czołowych przedstawicieli europejskich i polskich towarzystw analizy transakcyjnej:

*Dear Professor Jagiela, This is very good news.
I am looking forward to an inspiring and fruitful cooperation
and it would be a pleasure to meet you during
one of our conferences.*

*Warm regards
Sabine Klingenberg President European Association
for Transactional Analysis*

oraz

*[...] Raz jeszcze pragnę potwierdzić moją gotowość
do wspierania Państwa działań oraz do współuczestniczenia
w budowaniu społeczności osób zainteresowanych Analizą
Transakcyjną. Chcę jednocześnie wyrazić mój podziw wobec
działań, jakie Pan, Panie Profesorze, wykonał, by Analiza
Transakcyjna zyskiwała w Polsce uznanie w środowisku
akademickim. Myślę, że trzeba mieć dużo wiary, determinacji
i pozycji Ja Ok. – Ty Ok., by takie działania były skuteczne.
Z życzeniami dalszego rozwoju w nurcie Analizy Transakcyjnej*

*i we wszelkich innych przejawach
ważnych dla Zespołu,*

*Magdalena Sękowska,
wiceprezydent EATA*

maj 2012 – ukazał się artykuł Jarosława Jagieły *Туризм а трансакционный анализ*, [w:] *Европейский туризм: тенденции развития. Сборник научных статей*, (ред.) Т.А. Лапатик, „Бестпринт” Минск 2012, ss. 76–77.

Wystąpienie A. Sarnat-Ciastko o tutoring, fot.: arch. ZBEAT

czerwiec 2012 – tutoring jako nowa, w przestrzeni polskiej oświaty, inicjatywa stanowi interesujące pole do działań badawczych również w kontekście edukacyjnej analizy transakcyjnej. Taka możliwość została dostrzeżona przez mgr Adriannę Sarnat-Ciastko, która nawiązała owocny kontakt z Kolegium Tutorów – instytucją promującą i wdrażającą metodę tutoring szkolnego w szkołach publicznych, która działa pod skrzydłami Towarzystwa Edukacji Otwartej z Wrocławia (TEO).

J. Jagiela w CENSA, fot.: arch. ZBEAT

sierpień 2012 – Centrum Edukacji Nauczycieli Szkół Artystycznych włączyło tematykę edukacyjnej analizy transakcyjnej do programu przygotowania pedagogicznego nauczycieli. W dniach 16–17 sierpnia obecni i przyszli nauczyciele różnego rodzaju szkół artystycznych (plastycznych, muzycznych, teatralnych itd.) uczyli się podstaw AT na zajęciach seminaryjno-warsztatowych prowadzonych przez prof. Jarosława Jagiełę. Zajęcia mają odbywać się cyklicznie w każdym kolejnym roku.

wrzesień 2012 – w tym miesiącu ukazało się ważne opracowanie naukowe pod redakcją Mariusza Gajewskiego *Grupy kultowe: uwarunkowania społeczne*, WAM, Kraków 2012, poświęcone społecznym aspektom funkcjonowania sekt. W książce znajdujemy napisany przez prof. Jarosława Jagiełę tekst *Psychomanipulacja w sektach z perspektywy analizy transakcyjnej*, a w nim takie zagadnienia, jak: dyskontowanie jako czynnik sprawczy; pozycje życiowe jako wskaźnik podatności; gra transakcyjna jako procedura werbunku; Trójkąt Dramatyczny jako układ ról zniewolenia, integracja osobowości jako gwarant obrony.

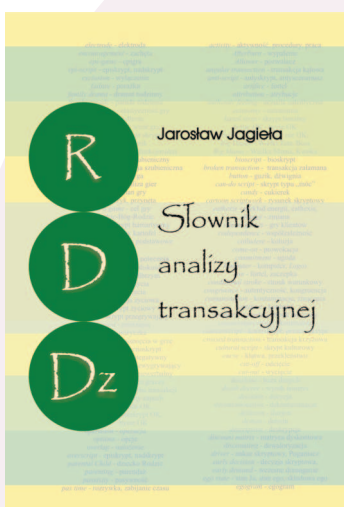

J. Jagieła na konferencji PTDE,
fot.: arch. ZBEAT

wrzesień 2012 – w efekcie realizacji kolejnego projektu badawczego ukazał się artykuł Anny Pierzchały *JA w relacji do TY – osobowościowe uwarunkowania pracy nauczyciela. Raport z badań* („Pedagogika”, t. 21, K. Rędziński (red.), Wydawnictwo AJD, Częstochowa 2012).

wrzesień 2012 – XVIII Konferencja Diagnozy Edukacyjnej zorganizowana przez Polskie Towarzystwo Diagnozy Edukacyjnej miała miejsce w Dolnośląskiej Szkole Wyższej we Wrocławiu. Referat *Analiza transakcyjna jako metoda diagnozy pedagogicznej* przedstawił prof. Jarosław Jagieła.

październik 2012 – w dniach 12–14 października członkowie Zespołu Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej wzięli udział w warsztatach przygotowanych przez Polskie Towarzystwo Organizacyjnej Analizy Transakcyjnej w ramach Szkoły Letniej Analizy Transakcyjnej, która odbywała się pod hasłem „Perspektywa skryptu – skrypt w perspektywie”. W przestronnych salach konferencyjnych Hotelu Polskiego „Pod Białym Orłem”, tuż przy Bramie Floriańskiej w Krakowie, przez trzy dni certyfikowani Analitycy Transakcyjni – dr Cristina Caizzi z Włoch, Anette Dielmann z Niemiec oraz Sylvie Monin ze Szwajcarii – prezentowali uczestnikom warsztatów najnowsze założenia dotyczące analizy skryptu w obszarach: psychoterapeutycznym, consuellingowym i organizacyjnym. Warto dodać, iż międzynarodowy charakter spotkania podkreślała znacząca obecność przedstawicieli Ukraińskiego Towarzystwa Analizy Transakcyjnej.

październik 2012 – *Symbiotyczna relacja nauczyciela z uczniem jako istotna bariera w rozwoju autonomii jednostki w ujęciu analizy transakcyjnej* – to temat wystąpienia Anny Pierzchały na X Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Edukacja XXI wieku”, Zakopane 2012.

listopad 2012 – ukazały się dwie ważne i oczekiwane publikacje autorstwa Jarosława Jagieły, zasilające „Bibliotekę Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej”: *Słownik analizy transakcyjnej* oraz *Edukacyjna Analiza Transakcyjna w kilku odsłonach*.

listopad 2012 – w dniu 6 listopada 2012 r. w zabytkowej willi „Zofiówka” Akademii Ignatianum w Krakowie odbyła się

publiczna obrona rozprawy doktorskiej Anny Pierzchały dotyczącej edukacyjnej analizy transakcyjnej. Temat rozprawy to: *Pasywność szkolna w analizie transakcyjnej. Studium relacji nauczyciela z uczniem*. Promotorem doktoratu był prof. nadzw. dr hab. Jarosław Jagieła. Recenzentki to prof. zw. dr hab. Maria Braun-Gałkowska z Akademii Ignatianum w Krakowie oraz dr hab. Dorota Pankowska, prof. UMCS, reprezentująca Wydział Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Praca otrzymała wyróżnienie Rady Wydziału.

Obrona doktorska A. Pierzchały, fot.: arch. ZBEAT

listopad 2012 – *Integracja osobowości jako wartość edukacyjna. Perspektywa edukacyjnej analizy transakcyjnej* – to temat wystąpienia Jarosława Jagieły na VI Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Podstawy edukacji. Sfera wartości i zasad”, Akademia im. J. Długosza w Częstochowie, 19–20 listopada 2012 r.

grudzień 2012 – ukazał się pierwszy numer „Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej”.

marzec 2013 – 12 marca w Auli Wielkiej im. ks. Grzegorza Piramowicza SJ Akademii Ignatianum w Krakowie odbyła się promocja doktorska dr Anny Pierzchały. Po usłyszeniu roty przysięgi wygłoszonej zgodnie z tradycją w języku łacińskim przez promotora:

Spondeo ac polliceor: gradum doctricis, qui mihi attributus est, celere et eum dignitate vitae et castis moribus manifestare; valoribus Academiae Ignatianum Cracoviae caris fidelem esse, solidam scientiam, ad veritatem assequendam promovere. Maior Dei gloria, bonum hominum ac Patriae nostrae prosperitas vitae meae suprema lex esto! Nunc autem interrogo te, Domina Doctrix Anna Pierzchała, utrum omnia haec spondeas ac pollicearis?

Pani dr Anna Pierzchała odpowiedziała słowami przyrzeczenia:
Spondeo ac polliceor!
(czyli: przyrzekam i obiecuję!)

Uroczysta promocja doktorska A. Pierzchały, fot.: arch. ZBEAT

Edukacyjna Analiza Transakcyjna

Nr 1

kwiecień 2013 – 15 kwietnia miał miejsce wykład otwarty dr hab. Doroty Pankowskiej, prof. UMCS. Tematyka wykładu dotyczyła możliwości wykorzystania edukacyjnej analizy transakcyjnej w pracy pedagogicznej.

Wykład prof. D. Pankowskiej, fot.: arch. ZBEAT

czerwiec 2013 – członkowie Zespołu Badawczego w dniach 10–12 czerwca wzięli udział w Transdyscyplinarnym Sympozjum Badań Jakościowych w Łodzi. Uzyskane w ten sposób doświadczenia, wiedza i umiejętności przyczyniły się do podjęcia nowych wyzwań badawczych w zakresie możliwości wykorzystania podejścia jakościowego do eksploracji badawczych na gruncie edukacyjnej analizy transakcyjnej.

Wizyta w Hańczowej, fot.: arch. ZBEAT

wrzesień 2013 – w dniach 4–8 września odbyło się kolejne wyjazdowe sympozjum naukowe ZBEAT w miejscowości Wysowa-Zdrój. Jednocześnie podpisano porozumienie o współpracy z dyrekcją Zespołu Szkół – Centrum Kształcenia Rolniczego w pobliskiej miejscowości Hańczowa.

wrzesień 2013 – w czasie IX Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Historia. Społeczeństwo. Edukacja”, która odbyła się w dniach 28–29 września w Akademii im. J. Długosza w Częstochowie, wyniki swoich badań w referacie *Moja szkoła nie stanie się przeszkodą w mojej edukacji – obraz szkoły na podstawie motta uczniów i nauczycieli. Analiza wypowiedzi* opisała mgr Adrianna Sarnat-Ciastko.

Konferencja w Zakopanem, fot.: arch. ZBEAT

październik 2013 – podczas XII Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Edukacja XXI wieku”, organizowanej w Zakopanem przez Wyższą Szkołę Bezpieczeństwa z siedzibą w Poz-

naniu, Zespół Badawczy zaprezentował następujące referaty: dr Zbigniew Wieczorek: *Wykorzystanie analizy transakcyjnej w szkoleniu pedagoga-wychowawcy*, dr Edyta Widawska: *Model rozwoju wrażliwości międzykulturowej w perspektywie działań animacyjnych*, dr Anna Pierzchała i dr Zbigniew Łęski: *Życie w grze czy gra w życie. Rola skryptu życiowego w kształtowaniu postaw graczy*, dr Dorota Gębuś i mgr Adrianna Sarnat-Ciastko: *Edukacja zróżnicowana na płeć? Edukacja demokratyczna? Próba analizy transakcji międzykulturowych w wybranych szkołach*. Dodatkowo dr Edyta Widawska i dr Zbigniew Wieczorek prowadzili sesje problemowe. Wszystkie powyższe wystąpienia ukazały się w kolejnych tomach „Edukacji XXI” wydawanych przez Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa z Poznania.

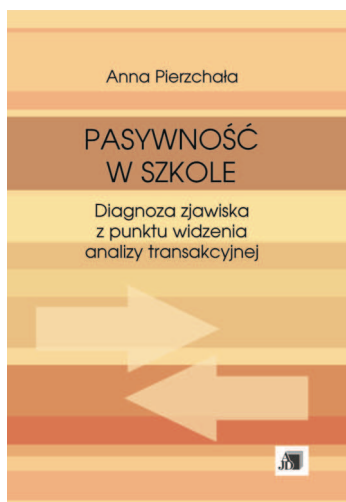
październik 2013 – ukazały się artykuły: prof. Jarosława Jagieły *Transakcyjny wymiar kultury. Pojęcia – Znaczenia – Konteksty* oraz dr Anny Pierzchały *Pasywność szkolna, czyli systemowe uwarunkowania nieefektywności w obliczu sytuacji problemowej w analizie transakcyjnej*, [w:] A. Majkowska, M. Łopot (red.), *Edukacja – tradycja i współczesność*, Wydawnictwo AJD, Częstochowa 2013, s. 93–105. W tym czasie mgr Adrianna Sarnat-Ciastko na łamach czasopisma naukowego „Forum Oświatowe” opublikowała artykuł *Tutoring a czas. Strukturalizacja czasu w opinii tutorów szkolnych z perspektywy edukacyjnej analizy transakcyjnej* („Forum Oświatowe”, 2013, nr 2 (49), s. 125–139).

październik 2013 – wprowadzenie do programu nauczania II roku studiów na kierunku pedagogika o specjalności pedagogika społeczna i terapia pedagogiczna przedmiotu edukacyjna analiza transakcyjna, prowadzonego przez prof. Jarosława Jagiełę.

listopad 2013 – członkowie ZBEAT mieli zaszczyt wziąć udział w Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Współczesne dylematy pedagogiki. Teoria i praktyka”, która odbywała się w ramach Jubileuszu 40-lecia istnienia Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. Podczas spotkania Zespołu Problemowego, prowadzonego przez profesor Dorotę Pankowską, a poświęconego nowym tendencjom w badaniach pedeutologicznych i kształceniu

Konferencja w UMCS, fot.: arch. ZBEAT

nauczycieli, edukacyjna analiza transakcyjna została dostrzeżona w sposób szczególny, budząc jednocześnie ożywioną dyskusję wśród zgromadzonych uczestników konferencji. O tym bowiem, czy warto wykorzystywać koncepcję EAT w badaniach m.in. nauczycieli, przekonywały dr Anna Pierzchała w wystąpieniu *Ilościowe i jakościowe możliwości eksploracji badawczych funkcjonowania nauczycieli w określonych stanach Ja* oraz mgr Adrianna Sarnat-Ciastko, prezentująca referat *Czy mnie dostrzegasz, czy odpowiadasz na moje potrzeby? Rozpoznawanie głodów transakcyjnych przez tutorów szkolnych. Perspektywa uczniów.*

listopad 2013 – „Biblioteka Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej” poszerzyła się o kolejną ważną pozycję.

Tym razem czytelnikom zaprezentowana została oczekiwana praca badawcza Anny Pierzchały *Pasywność w szkole. Diagnoza zjawiska z punktu widzenia analizy transakcyjnej*, która została opublikowana przez Wydawnictwo Akademii im. Jana Długosza.

listopad 2013 – 12 i 13 listopada w Centrum Edukacji Nauczycieli Przedmiotów Artystycznych odbyło się kolejne szkolenie w zakresie edukacyjnej analizy transakcyjnej dla nauczycieli z wielu miast Polski, pracujących w różnego typu szkołach artystycznych. Zajęcia „Gry międzyludzkie – czyli meandry komunikacji” prowadził prof. Jarosław Jagieła.

listopad 2013 – ukazał się artykuł dr Edyty Widawskiej, *Udział w działaniach animacyjnych jako element budowania poczucia sprawstwa wśród młodzieży*, „Chowanna” 2014, t. 1 (42), Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice, w którym wykorzystany został model skoncentrowany na podejmowaniu decyzji autorstwa Julie Hay.

listopad 2013 – 25 listopada prof. Jarosław Jagieła przedstawił wykład zatytułowany nieco prowokacyjnie: *Edukacyjna Analiza Transakcyjna w pięć minut*. Wykład adresowany był dla grupy przeszło czterdziestu nauczycieli matematyki z Częstochowy oraz okolic, która spotyka się w celach szkoleniowych pod patronatem Samorządowego Ośrodka Doskonalenia i Polskiego Towarzystwa Matematycznego – Oddział Częstochowski oraz Instytutu Matematyki AJD. Pieczę nad całym przedsięwzięciem sprawuje prof. dr hab. Grażyna Rygał – Prorektor AJD ds. Studenckich. Spotkanie z AT dla nauczycieli matematyki okazało się bardzo interesujące, gdyż przeciągnęło się do dwóch godzin, a uczestnicy zasypali prowadzącego wieloma pytaniami, z których

problematyka skryptu wybijała się zdecydowanie na pierwszy plan.

grudzień 2013 – ukazał się drugi numer „Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej”.

styczeń 2014 – na początku stycznia Zespół Badawczy Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej rozpoczął internetowe badania nad aktywnością osób dorosłych. Badania w założeniach miały przybliżyć obraz współczesnego Polaka w kontekście jego osobowości, predyspozycji, podejmowanej działalności, a także opinii dotyczących wybranych aspektów kształcenia.

styczeń 2014 – dr Zbigniew Wieczorek oraz dr Zbigniew Łęski przeprowadzili szkolenia dla młodzieży z zakresu asertywności, komunikowania się oraz edukacji medialnej w Zespole Szkół Rolniczych w Hańczowej, z którym we wrześniu 2013 r. podpisano porozumienie o współpracy. Był to pierwszy tego typu wyjazd, ale w planach są kolejne szkolenia – tym razem nie tylko dla młodzieży, ale także dla grona pedagogicznego.

kwiecień 2014 – 10 kwietnia w Centrum Konferencyjnym Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie odbyła się konferencja poświęcona „Socjoterapii – jako formie wspierania rozwoju dzieci i młodzieży”. Zespół Badawczy Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej był reprezentowany przez prof. Jarosława Jagiełę oraz dr. Zbigniewa Wieczorka. W swoim wystąpieniu prof. Jarosław Jagieła starał się wykazać możliwości zastosowania AT jako elementu diagnozy oraz budowania procedur socjoterapeutycznych. Z kolei dr Zbigniew Wieczorek mówił o miejscu dzieci i młodzieży w budowaniu przestrzeni społecznej na przykładzie budżetów partycypacyjnych, które mogą stać się ważnym źródłem wspierania projektów socjoterapeutycznych. Bez wątpienia miłym zaskoczeniem był fakt ujawniony w jednym z wystąpień, że w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Jaworzu, w ramach działalności socjoterapeutycznej, wprowadzane są również elementy analizy transakcyjnej.

maj 2014 – ukazał się artykuł Jarosława Jagieły *Educational transactional analysis between psychology and pedagogy transactional analysis*, [w:] *Нучныя праблемы педагогікі в савременим дыскурсе. Сборник навучных статей*,

Edukacyjna Analiza Transakcyjna

Educational Transactional Analysis

Nr 2

Konferencja w Cieszynie, fot.: arch. ZBEAT

(red.) Л.Д. Глазырина, „Беларуская навук”, Минск 2014, pp. 169–180.

październik 2014 – ukazał się artykuł dr Doroty Gębuś *Strukturalizacja czasu w relacji rodzic–dziecko we współczesnych rodzinach. Próba diagnozy w perspektywie analizy transakcyjnej*, „Pedagogika Rodziny” 2014, t. 4, nr 4, s. 57–65.

październik 2014 – ukazał się artykuł dr. Zbigniewa Łęskiego *Employing the transactional analysis in the study of cyberspace*, „International Journal of Pedagogy, Innovation and New Technologies” 2014, vol. 1, no. 1.

listopad 2014 – mgr Adrianna Sarnat-Ciastko opublikowała dwa artykuły z zakresu edukacyjnej analizy transakcyjnej: *Czy mnie dostrzegasz? Czy odpowiadasz na moje potrzeby? Obecność znaków rozpoznania w relacji tutorów szkolnych i ich podopiecznych. Perspektywa uczniów* („Przegląd Badań Edukacyjnych” 2014, nr 2(19), s. 43–59) oraz *(Nie)dobre rady rodziców? Obecność rodzicielskich przyzwoleń, nakazów i zakazów w życiu współczesnej młodzieży. Badawcza perspektywa edukacyjnego analityka transakcyjnego* („Wychowanie w Rodzinie” 2014, t. 2(10), s. 239–253). W tym samym numerze „Przeglądu Badań Edukacyjnych” ukazał się także artykuł dr Anny Pierzchały *Eksploracje badawcze funkcjonowania nauczycieli w określonych stanach Ja – przykład próby łączenia podejść ilościowych z jakościowymi*.

listopad 2014 – ukazał się artykuł dr Anny Pierzchały *Znaczenie dyskontowania transakcyjnego dla pojawienia się niepowodzenia szkolnego*, [w:] M. Suświłło, A. Fechner (red.), *Edukacja XXI wieku. Podmioty, środowiska i obszary edukacyjne. Wyzwania i zagrożenia połowy XXI wieku*, t. 2, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa, Poznań 2014.

listopad 2014 – ukazał się artykuł dr. Zbigniewa Łęskiego *Relacyjny charakter kontaktu użytkownika z nowymi mediami z perspektywy analizy transakcyjnej*, [w:] M. Sokołowski (red.), *Oblicza Internetu. Sieciowe dyskursy. (Roz)poznawanie cyfrowego świata*, Wydawnictwo PWSZ w Elblągu, Elbląg 2014.

grudzień 2014 – Dziekan i Komisja Doktorska Wydziału Pedagogicznego Akademii Ignatianum w Krakowie poinformowali, że w dniu 16 grudnia odbędzie się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Adrianny Sarnat-Ciastko. Temat rozprawy: *Tutoring w polskim systemie oświaty. Badania nad rozwojem metody tutoringu ze szczególnym uwzględ-*

nieniem efektów jej stosowania dla nauczyciela i ucznia w ujęciu analizy transakcyjnej. Promotor: dr hab. prof. AJD Jarosław Jagieła, recenzenci: dr hab. prof. UMCS Dorota Pankowska, prof. dr hab. Maria Braun-Gałkowska. I ten doktorat z zakresu edukacyjnej analizy transakcyjnej przyniósł wyróżnienie.

Obrona doktoratu A. Sarnat-Ciastko, fot.: arch. ZBEAT

luty 2015 – Polskie Towarzystwo Organizacyjnej Analizy Transakcyjnej z Krakowa (które przekształciło się w Polskie Integratywne Towarzystwo Analizy Transakcyjnej) w dniach 7–8 lutego zorganizowało seminarium naukowe i szkolenie z obszaru edukacyjnej analizy transakcyjnej. Spotkanie pod nazwą „Różne style uczenia się i metody w powiązaniu z analizą transakcyjną” zostało poprowadzone w języku angielskim przez dr Sylwię Schachner – członka Europejskiego Towarzystwa Analizy Transakcyjnej, doradcę ds. Rozwoju Edukacji oraz wykładowcę na Pedagogicznym Uniwersytecie w Wiedniu. Ponieważ propozycja ze strony PTOAT dotyczyła edukacyjnej analizy transakcyjnej – członkowie Zespołu Badawczego nie mogli nie wziąć w niej udziału, tym bardziej że tego typu inicjatywy są w Polsce dużą rzadkością. Szkolenie i seminarium okazały się niezwykle owocne i inspirujące. Dały również pretekst do nawiązania przez ZBEAT międzynarodowych relacji, które być może w przyszłości zaowocują wspólnymi przedsięwzięciami.

Szkolenie z S. Schachner w Krakowie, fot.: arch. ZBEAT

luty 2015 – ukazał się artykuł dr. Zbigniewa Łęskiego *Zastosowanie analizy transakcyjnej w badaniu cyberprzestrzeni*, [w:] M. Tanaś, S. Galanciak (red.), *Cyberprzestrzeń. Człowiek. Edukacja. Cyfrowa przestrzeń kształcenia*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2015.

luty 2015 – ukazał się trzeci numer „Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej”.

Edukacyjna Analiza Transakcyjna

Educational Transactional Analysis

Nr 3

Uroczysta promocja doktorska A. Sarnat-Ciastko, fot.: arch. ZBEAT

marzec 2015 – 10 marca w Auli Wielkiej im. ks. Grzegorza Piramowicza SJ Akademii Ignatianum odbyła się uroczysta promocja doktorska dr Adrianny Sarnat-Ciastko.

kwiecień 2015 – 18 kwietnia w ramach seminarium naukowego organizowanego przez Zespół Badawczy Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej odbyło się długo oczekiwane spotkanie z prof. zw. dr hab. Lidią Grzesiuk. Podczas kilku godzin pani profesor nie tylko udzieliła szeregu znaczących konsultacji, ale przede wszystkim poprowadziła wykład otwarty *Jak korzystać z psychoterapii?*

maj 2015 – dr Zbigniew Łęski rozpoczął badania nad poznaniem charakteru relacji człowiek–komputer. Pierwszym etapem jest próba określenia struktury stanów Ja przypisywanej urządzeniu przez użytkownika. W tym celu wykorzystano odpowiednio zmodyfikowany i dostosowany egogram przymiotnikowy autorstwa prof. Jarosława Jagiły. Badania prowadzone były w systemie on-line.

Wykład prof. L. Grzesiuk, fot.: arch. ZBEAT

maj 2015 – jeden z najbardziej znanych polskich pedagogów prof. zw. dr hab. Bogusław Śliwerski na swoim niezwykle popularnym w środowisku akademickim blogu umieścił przychylną dla nas informację. Czytamy tam: „W Akademii im. Jana Długosza

w Częstochowie znakomitą szkołę w tym zakresie [AT – przyp. red.] prowadzi profesor AJD Jarosław Jagiła, autor m.in. *Wstęp do analizy transakcyjnej. Przewodnik dla studentów pedagogiki społecznej* (Częstochowa 1992); *Gry psychologiczne w szkole* (Kielce 2004); *Komunikacja interpersonalna w szkole* (Kraków 2004); *Narcystyczna szkoła. O psychologicznej rzeczywistości szkoły* (Kraków 2007); *Kryzys w szkole* (Kraków 2009); *Słownik analizy transakcyjnej* (Częstochowa 2012)”.

maj 2015 – *Autonomia a jakość życia. Perspektywa analizy transakcyjnej* to tytuł wystąpienia prof. Jarosława Jagiły na Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Jakość życia jako kategoria interdyscyplinarna ze szczególnym uwzględnieniem pedagogiki – podejście systemowe”, która miała miejsce w dniach 21–22 maja 2015 r. w Instytucie Huma-

nistyki Państwowej w Wyższej Szkole Techniczno-Ekonomicznej w Jarosławiu.

lipiec 2015 – ukazał się wywiad rzeka autorstwa Jarosława Jagiły i Adrianny Sarnat-Ciastko *Dlaczego analiza transakcyjna? Rozmowy o zastosowaniu analizy transakcyjnej w pracy nauczyciela i wychowawcy*, Wydawnictwo AJD, Częstochowa 2015.

lipiec 2015 – w ramach „Biblioteki Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej” ukazało się opracowanie leksykalne Jarosława Jagiły *Słownik terminów i pojęć badań jakościowych nad edukacją*.

lipiec 2015 – w lipcowym numerze najbardziej prestiżowego czasopisma poświęcono analizie transakcyjnej, jakim jest wydawany przez Międzynarodowe Towarzystwo Analizy Transakcyjnej (ITAA – International Transactional Analysis Association) periodyk naukowy „Transactional Analysis Journal”, zamieszczono w języku angielskim artykuł dwójga członków naszego Zespołu – dr Doroty Gębuś i prof. Jarosława Jagiły. Artykuł nosi tytuł *What's In a Name? Name Giving, Identity, and Script Formation* i jest poświęcony znaczeniu posiadanego imienia w formowaniu się skryptu jednostki. Jest to drugi artykuł polskich autorów w historii pisma, którego inicjatorem powstania był Eric Berne – twórca analizy transakcyjnej.

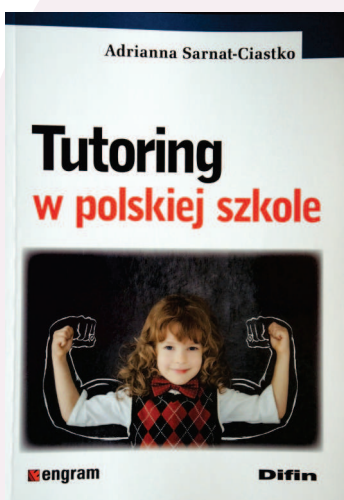
wrzesień 2015 – 17 września Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Diagnozy Edukacyjnej przyznał główne wyróżnienie w konkursie na najlepszą pracę doktorską w zakresie diagnozy edukacyjnej rozprawie dr Adrianny Sarnat-Ciastko pt. *Tutoring w polskim systemie oświaty. Badania nad rozwojem metody tutoringu ze szczególnym uwzględnieniem efektów jej stosowania dla nauczyciela i ucznia w ujęciu analizy transakcyjnej*.

wrzesień 2015 – w czasie XXI Konferencji Naukowej Polskiego Towarzystwa Diagnozy Edukacyjnej, która odbyła się na Uniwersytecie im. Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, swój dorobek w zakresie opracowywania własnych narzędzi diagnostycznych miał okazję przedstawić cały ZBEAT. Analiza transakcyjna stanowiła oddzielną sekcję tematyczną. Zaprezentowano następujące wystąpienia: dr Edyta Widawska – *Diagnoza potrzeb edukacyjnych uczniów*; dr Anna Pierzchała – *Koncepcja dyskontowania*

Konferencja PTDE, fot.: arch. ZBEAT

transakcyjnego w analizie rzeczywistości edukacyjnej – diagnostyka i przykłady zastosowania; dr Adriana Sarnat-Ciastko – *Konstruowanie i możliwości wykorzystania „Kalejdoskopu sytuacji szkolnych”* – zestawu narzędzi badawczych dla edukacji analityków transakcyjnych; dr Zbigniew Łęski – *Szkolne gry transakcyjne we wspomnieniach studentów*; dr Dorota Gębuś – *Struktura osobowości nauczycieli i uczniów – analiza funkcjonowania w stanach Ja na podstawie wybranych sytuacji szkolnych*; dr Zbigniew Wieczorek – *Wykorzystanie narzędzi projekcyjnych w analizie transakcyjnej*. Z kolei na sesji plenarnej próbę odpowiedzi na pytanie: *Dlaczego analiza transakcyjna? O zastosowaniu jednej z koncepcji psychologicznych w edukacji* przedstawił prof. Jarosław Jagieła.

październik 2015 – nakładem Wydawnictwa Difin S.A. ukazała się książka dr Adrianny Sarnat-Ciastko *Tutoring w polskiej szkole*. Jest to publikacja pod wieloma względami unikalna, stanowiąca pierwsze samodzielne dokonanie wydawnicze tej Autorki.

listopad 2015 – ukazał się artykuł Jarosława Jagieły *Stan wewnętrznego dziecka w analizie transakcyjnej*, „Prace Naukowe Akademii im. J. Długosza w Częstochowie. Pedagogika”, t. 24, (red.) K. Rędziński, M. Łopot, Wydawnictwo AJD, Częstochowa 2015, s. 321–330.

Wykład W. Świątka, fot.: arch. ZBEAT

grudzień 2015 – gościem ZBEAT i Studenckiego Naukowego Koła Terapeutów był Włodzimierz Świątek – znany psycholog, psychoterapeuta, trener, coach i facylitator, który wygłosił wykład: *Czy komunikacja musi być trudna?* oraz poprowadził warsztat *Lidera w niewoli Trójkąta Dramatycznego*.

grudzień 2015 – w dorocznym raporcie ICI Journals Master List tworzonym przez Index Copernicus International czasopismu „Edu-

kacyjna Analiza Transakcyjna” przyznano 54,86 punktów ICV.

grudzień 2015 – w wykazie czasopism punktowanych MNiSW z dnia 18 grudnia 2015 r. czasopismo „Edukacyjna Analiza Transakcyjna” uzyskało 6 punktów.

grudzień 2015 – ukazały się artykuły dr Anny Pierzchały *Strukturalizacja czasu w relacjach szkolnych – perspektywa analizy transakcyjnej* oraz dr Doroty Gębuś *Trening twórczości jako element kształcenia dorosłej postawy życiowej ucznia w perspektywie AT* w czasopiśmie „Pedagogika”, t. 24, (red.) K. Rędziński, M. Łopot, Wydawnictwo AJD, Częstochowa 2015.

styczeń 2016 – 19 stycznia został otwarty trzeci z kolei przewód doktorski z zakresu edukacyjnej analizy transakcyjnej – przez mgr. Karola Motyla. Temat rozprawy: *Temporalny wymiar życia szkoły. Transakcyjne formy strukturalizacji czasu uczniów gimnazjum*. Na promotora powołany został prof. Jarosław Jagieła, promotorem pomocniczym została dr Adrianna Sarnat-Ciaśko.

styczeń 2016 – w czasopiśmie „Kultura Fizyczna” (2015, nr 2, s. 155–167) opublikowany został artykuł prof. Jarosława Jagieły *Syndrom Syzyfa. Perspektywa analizy transakcyjnej*, który ukazuje możliwe skrytowe podłoże wielu niepowodzeń sportowych.

luty 2016 – w lutowym numerze „The Script” – newslettera Międzynarodowego Towarzystwa Analizy Transakcyjnej (ITAA – International Transactional Analysis Association) – ukazał się artykuł *Research Team of Educational Transactional Analysis Active in Poland*, omawiający osiągnięcia Zespołu Badawczego Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej.

marzec 2016 – Zespół Badawczy Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej przejął patronat naukowy i merytoryczny nad innowacją pedagogiczną w Gimnazjum nr 1 im. Polskich Noblistów w Ostrowie Wielkopolskim, obejmującą: analizę transakcyjną, zarządzanie stresem i pracę z emocjami, coaching i neurodydaktykę. Zadaniem innowacji jest modyfikacja realizowanych w szkole celów wychowania, poprawa skuteczności działania szkoły na polu dydaktycznym i wychowawczym, zwiększenie motywacji do nauki oraz wzięcie przez uczniów odpowiedzialności za własne decyzje.

Research Team of Educational Transactional Analysis Active in Poland

by Jarosław Jagieła

The Zespół Badawczy Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej (Research Team of Educational Transactional Analysis) was established in 2010 in the Faculty of Pedagogy at Jan Długosz University in Częstochowa, Poland. It is the only research institution of its kind in the country. The team's main objectives include:

- Conducting research in the field of educational transactional analysis
  - Popularizing the concepts of Eric Berne and his followers
  - Publishing the *Edukacyjna Analiza Transakcyjna* (Educational Transactional Analysis Journal)
  - Conducting training and workshops devoted to transactional analysis
  - Cooperating with organizations and institutions interested in transactional analysis
- We also maintain a website at www.eat-jdu.edu.pl. The Research Team belongs to the Polish Integrative Transactional Analysis Association, which is affiliated with the European Association for Transactional Analysis (EATA).

Members of the Team

Jarosław Jagieła, PhD, is an associate professor at Jan Długosz University in Częstochowa and Jagiello University Episcopate in Kraków, a social pedagogues, and a psychotherapist. He is the author or editor of 12 books and more than 200 articles, most of which are devoted to transactional analysis.

Alexandra Sarnat-Ciaśko, PhD, is a reader in the Faculty of Pedagogy at Jan Długosz University in Częstochowa, a pedagogues, a pedagogical therapist, and a PhD advisor. Her doctoral dissertation investigated the concept of passivity in transactional analysis, and her research interests revolve around pedagogical therapy of students with dyslexia, ADHD, and problem behavior as well as practical applications of transactional analysis in education. She is the author of a book and about 200 articles in the area of transactional analysis.

Adrianna Sarnat-Ciaśko, PhD, is a reader in the Faculty of Pedagogy at Jan Długosz University in Częstochowa, a pedagogues, a pedagogues, and a political sciences.

Dorota Gębuś, PhD, is a reader in the Faculty of Pedagogy at Jan Długosz University in Częstochowa, a pedagogues, and a sociologist. She completed postgraduate studies in behavioral therapy pathology and neurodidactic programming therapy and training in effective communication, negotiation, resolving conflicts, and working with groups. Her research interests include art education, the techniques of intellectual

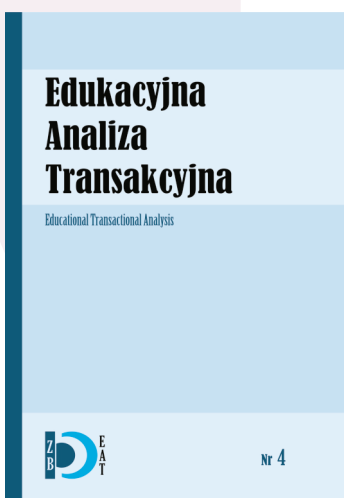
International Transactional Analysis Association

Szkolenie z L. Tongue w Krakowie,
fot.: arch. ZBEAT

marzec 2016 – 19 i 20 marca w Krakowie zorganizowane zostało szkolenie AT 101, poprowadzone przez Alexandrę Piotrowską CTA, PTSTA – certyfikowanego analityka transakcyjnego, członka Brytyjskiego Towarzystwa Analizy Transakcyjnej (United Kingdom Association for Transactional Analysis). W szkoleniu uczestniczyła Adrianna Sarnat-Ciastko – członek ZBEAT. Podczas spotkania rozmawiano o możliwości podjęcia współpracy między UKATA i Zespołem Badawczym Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej.

kwiecień 2016 – udział dr Edyty Widawskiej w warsztacie „Przywództwo”, prowadzonym przez Lindę Tongue. L. Tongue to TSTA w obszarze organizacyjnym (Teaching and Supervising Transactional Analyst), posiadająca dyplom w zakresie Training Management oraz NLP-Praktyk. Prowadzi ona treningi i szkolenia dla biznesu od 1991 r. Celami warsztatu były: przedstawienie pogłębionych i zaktualizowanych idei E. Berne’a na temat przywództwa; prezentacja koncepcji przywództwa i władzy C. Steinera w ujęciu S. Wilson i L. Tongue; przedstawienie i analiza założeń koncepcji Filarów Przywództwa (Leadership Fundamentals); analiza struktur organizacyjnych w kontekście pojęć granicy, przywództwa zespołowego i kontraktów przywództwa; prezentacja koncepcji przywództwa E. Berne’a przedstawionej w pracy *Structures and Dynamics of Organizations and Groups* oraz odniesienie jej do siebie i klientów, z którymi pracujemy; prezentacja modelu Przywództwa stworzonego przez S. Wilson i L. Tongue w oparciu o koncepcje C. Steinera przedstawione w artykule zatytułowanym *Siedem źródeł władzy* („Przegląd Analizy Transakcyjnej” 1997); wprowadzenie pojęć Komunikacji, Duchowości, Namietności, Więzi, Ugruntowania; wykorzystanie modelu Filarów Przywództwa do rozpoznania i efektywności sposobów przewodzenia sobą samym i innymi ludźmi oraz identyfikacja luk w praktyce własnej oraz klientów. Organizator: Polskie Integratywne Towarzystwo Analizy Transakcyjnej.

kwiecień 2016 – ukazał się czwarty numer „Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej”.

kwiecień 2016 – w publikacji *Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w przestrzeni wirtualnej – teoria i praktyka. Prace naukowe GWSP*, (red.) E. Golbik-Madej, Gliwicka Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości, Gliwice 2016 opublikowane zostały artykuły dr Anny Pierzchały *Po dwóch stronach ekranu*,

czyli wirtualne relacje interpersonalne w perspektywie analizy transakcyjnej oraz dr Doroty Gębuś Dorosły, Dziecko – rozwijanie osobowości ucznia w kontekście działań profilaktyczno-wychowawczych nauczyciela.

maj 2016 – opublikowano artykuł J. Jagiły *Stan wewnętrznego dziecka w analizie transakcyjnej* („Prace naukowe Akademii im. J. Długosza w Częstochowie. Pedagogika”, t. 25, Wydawnictwo AJD, Częstochowa 2015, s. 321–330).

maj 2016 – ukazał się ostatni z serii ośmiu artykułów J. Jagiły: *ABC edukacyjnej analizy transakcyjnej – Słownik edukacyjnej analizy transakcyjnej. Dictionary of Educational Transactional Analysis* (cz. 8, „Horyzonty Wychowania” 2015, vol. 14, nr 31, s. 221–232).

maj 2016 – członkowie ZBEAT wzięli udział w III Międzynarodowej E-konferencji Naukowej „Edukacja w zglobalizowanym świecie”; dr A. Pierzchała i dr Z. Łęski wygłosili wówczas referat: „*Pokolenie wiedzy*” – nadzieja czy rozczarowanie? *Diagnoza zjawiska z perspektywy analizy transakcyjnej*, który został opublikowany w monografii wieloautorskiej *Edukacja w zglobalizowanym świecie*, (red.) V. Tanaś, W. Welskop, Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Biznesu i Nauk o Zdrowiu, Łódź 2016.

maj 2016 – wystąpienie dr Anny Pierzchały na IV Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Wychowanie w Rodzinie. Konteksty historyczne i współczesne nt. Rodzina w sytuacji konfliktów i zagrożeń”, zorganizowanej przez Uniwersytet Wrocławski w Szklarskiej Porębie; temat: *W okowach gry, czyli relacje rodzinne w perspektywie koncepcji Trójkąta Dramatycznego S. Karpmana*.

czerwiec 2016 – 2 czerwca członkowie ZBEAT uczestniczyli w III Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Cyberprzestrzeń i światy wirtualne. Wielkie Otwarcie? Otwarta nauka i edukacja”, organizowanej przez Akademię Pedagogiki Specjalnej; dr Anna Pierzchała i dr Zbigniew Łęski wystąpili tam z referatem odwołującym się do koncepcji analizy transakcyjnej: *Walka o ogień... Czy jesteśmy gotowi na kaganek oświaty?*

czerwiec 2016 – 27–29 czerwca dr Zbigniew Łęski i dr Zbigniew Wieczorek prowadzili w Berlinie szkolenie z zakresu EAT dla nauczycieli Zespołu Szkół Plastycznych im. J. Malczewskiego w Częstochowie.

czerwiec 2016 – artykuł J. Jagiły *Sztuka szpiegowskiej gry. Transakcyjne aspekty pracy służb specjalnych* ukazał się w czasopiśmie „Res Polticae”, wydawanym przez Instytut Nauk

Szkolenie 101AT z A. Piotrowską, fot.: arch. ZBEAT

Politycznych i Bezpieczeństwa
AJD w Częstochowie. To jedyny
znany przypadek aplikacji AT do
tematyki pracy służb specjal-
nych.

czerwiec 2016 – 25–26 czerwca z in-
icjatywy ZBEAT w Akademii im.
J. Długosza w Częstochowie
odbyło się szkolenie 101 AT (TA
101 Course), prowadzone przez
Alexandrę Piotrowską PTSTA
(P.). Uzyskane certyfikaty –
przez wszystkich członków Zes-
połu oraz zaproszonych gości
z innych ośrodków akade-
mickich (UMCS) – dały międzynarodowe kwalifi-
kacje potwierdzone przez Brytyjskie Towarzystwo
Analizy Transakcyjnej (UKATA – United Kingdom
Association for Transactional Analysis).

wrzesień 2016 – 23–25 września członkowie ZBEAT wzięli
udział w XXII Konferencji Polskiego Towarzystwa
Diagnostyki Edukacyjnej „Diagnozowanie twór-
czości uczniów i nauczycieli”, zorganizowanej
w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. W sekcji
psychologii twórczości zaprezentowali się: dr Anna
Pierzchała i dr Dorota Gębuś – *Zachowanie w sytuacji
problemowej – diagnoza w perspektywie pedagogiki
twórczości i analizy transakcyjnej* oraz prof. Jarosław
Jagiela – *Twórczy nauczyciel? Raport z niepubli-
kowanych badań trzydzieści lat później*. W sekcji
poświęconej rozwojowi twórczemu o emocjach
związanych z siecią w aspekcie dziecka realnego czy
strukturalnego mówił dr Zbigniew Łęski. To wystąpienie
organizatorzy spotkania uznali za niezwykle odkrywcze.
Natomiast budowaniu relacji w świetle analizy transak-
cyjnej poświęciła swoje wystąpienie dr Adrianna Sarnat-
-Ciastko (w sekcji zajmującej się sukcesem ucznia). Mo-
deratorami dyskusji panelowej mającej rozstrzygnąć
problem *Czy Internet kształtuje u młodzieży postawę Dziec-
ka, czy Dorosłego?* byli dr Zbigniew Wieczorek i prof.
Jarosław Jagiela.

wrzesień 2016 – 25 września członkowie ZBEAT na zaproszenie
Polskiego Towarzystwa Analizy Transakcyjnej wzięli udział
w I Konferencji Analizy Transakcyjnej. Konferencja stała
się niebywałą okazją do zgromadzenia w jednym miejscu
wszystkich liczących się środowisk zajmujących się AT
w Polsce, ale także zaprezentowania polskiego dorobku tej
koncepcji przed jej uznanymi, międzynarodowymi

przedstawicielami Europejskiego Towarzystwa Analizy Transakcyjnej, w tym Julie Hay z Wielkiej Brytanii (nauczyciel i superwizor w dziedzinie organizacji, edukacji i psychoterapii) oraz Dominique Dye z Francji (nauczyciel i superwizor w dziedzinie psychoterapii). Organizatorzy konferencji zapewnili ZBEAT osobny panel, na którym swoje wystąpienia wygłosili: dr Adrianna Sarnat-Ciastko:

Analiza transakcyjna jako teoria służąca badaniom komparatystycznym na przykładzie badań nauczycieli oraz uczniów wdra-

żających i niewdrażających tutoring szkolny, dr Anna Pierzchała: Eksploracje badawcze rzeczywistości edukacyjnej z wykorzystaniem analizy transakcyjnej oraz dr Zbigniew Łęski: Zastosowanie terminologii i narzędzi analizy transakcyjnej w badaniu relacji człowiek–komputer.

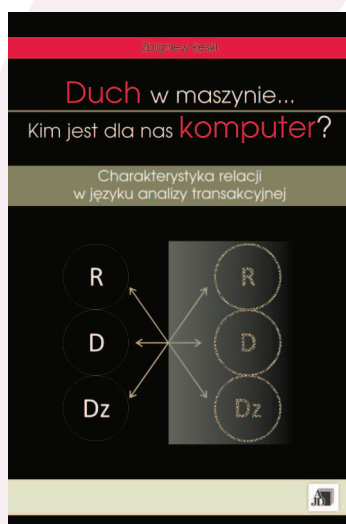
Wykład Julie Hay podczas I Konferencji Analizy Transakcyjnej, fot. arch.: ZBEAT

wrzesień 2016 – w ramach popularyzacji edukacyjnej analizy transakcyjnej dr Adrianna Sarnat-Ciastko w kwartalniku „Zeszyty Kieleckie. Język Polski w Liceum” nr 1, R. XVIII (LXII) opublikowała artykuł *Komunikacja w tutoringach szkolnym z perspektywy analizy transakcyjnej*.

październik 2016 – 18 października na Wydziale Pedagogicznym Akademii Ignatianum otwarty został kolejny przewód doktorski. Rada Wydziału zatwierdziła temat rozprawy mgr. Włodzimierza Świątka *Przemoc w szkole. Charakterystyka zjawiska z punktu widzenia Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej*, na promotora powołany został prof. Jarosław Jagieła, promotorem pomocniczym została dr Anna Pierzchała.

listopad 2016 – w czasie I Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Wczesna Edukacja Dziecka – trywializacja czy modernizacja”, która miała miejsce w dniach 21–22 listopada w Akademii Ignatianum w Krakowie, swoje wystąpienie zaprezentował prof. Jarosław Jagieła (członek Komitetu Naukowego Konferencji) – *Dziecko zbuntowane. Problem dziecięcego nieposłuszeństwa w świetle behawioryzmu i analizy transakcyjnej*.

listopad 2016 – ukazał się artykuł autorstwa dr Edyty Widawskiej *The importance of soft skills for the efficiency of pedagogical work in the context of transactional analysis*, [В] Емилия Рангелова и другие (Ред.), Теория и практика на

психолого-педагогическата подготовка на специалиста в университета. Сборник с научни доклади (Втора книга), 2016, Габрово, „ЕКС-ПРЕС” ООД.

listopad 2016 – publikacja monografii Doroty Gębuś i Anny Pierzchały *Twórczy nauczyciele, pomysłowi uczniowie. Osobowościowe korelaty kreatywności nauczycieli z perspektywy analizy transakcyjnej*, jak również Zbigniewa Łęskiego *Duch w maszynie... Kim jest dla nas komputer? Charakterystyka relacji w języku analizy transakcyjnej*, które zostały wydane w Wydawnictwie AJD, zasilając tym samym o kolejne pozycje „Bibliotekę Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej”.

listopad 2016 – przystąpienie członków Zespołu Badawczego Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej do realizacji prac badawczych nad ewaluacją projektu „Wychować człowieka mądrego. Wprowadzenie modelu pracy wychowawczej i resocjalizacyjnej z zastosowaniem metody tutoringu szkolnego jako profilaktyki pozytywnej problemów w polskiej szkole” realizowanego ze środków Ministerstwa Edukacji Narodowej przez Towarzystwo Edukacji Otwartej z Wrocławia.

listopad 2016 – w rocznym raporcie ICI Journals Master List tworzonym przez Index Copernicus International czasopismu „Edukacyjna Analiza Transakcyjna” przyznano 65,3 punktów ICV (wzrost o 10 punktów).

BIBLIOTEKA EDUKACYJNEJ ANALIZY TRANSAKCYJNEJ

